

JUSTICIA SOCIAL

Any III - Epoca III

Barcelona, 11 de març de 1933

Núm. 88

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

En el cinquantenari de la mort de Karl Marx

Treballadors de tot el món, uniu-vos!

La unificació de les forces socialistes a Catalunya

La Federació Catalana del Partit Socialista Espanyol acorda fusionar-se amb la U. S. C.

El primer Congrés de la «Unió Socialista de Catalunya» acordà, per unanimitat, ajornar tota gestió d'entesa o fusió amb el Partit Socialista Espanyol fins després d'aprovar l'Estatut. La tàcita facultació que aquest acord implicava fou utilitzat així que l'Estatut fou un fet pel C. E. de la U. S. C. per escoltar les suggerències oficiosos que li arribaven per part d'estimats companys del Partit Espanyol i entrar en contacte amb el Comitè de la Federació Catalana, amb el qual s'han vingut canviant durant aquest darrer temps una llarga sèrie de comunicacions i s'ha arribat a establir, de comú acord, les següents bases per a la fusió dels dos partits:

1.ª La «Unió Socialista de Catalunya» i la Federació Catalana del Partit Socialista Espanyol (Secció espanyola de la Internacional Obrera Socialista), acorden fusionar-se sota les següents bases i condicions:

1.ª Les dues triendes organitzacions constituiran una sola entitat, denominada «Unió Socialista de Catalunya».

2.ª La «Unió Socialista de Catalunya» tindrà, essencialment, la característica de partit plenament sobirà dins de Catalunya i, als efectes de la política peninsular i davant la Internacional Obrera Socialista, serà la Federació Catalana del Partit Socialista Obrer Espanyol.

3.ª Aprovada la fusió d'ambdues entitats per llurs corresponents Congressos extraordinaris, es nomenarà una Comissió mixta que assumirà interinament la direcció de totes les forces socialistes de Catalunya i les convocarà, en el termini de tres mesos, a un Congrés extraordinari dels dos partits en fusió, per tal de discutir el projecte d'Estatut que sotmetrà a la seva aprovació i que regularà la vida i actuació de la «Unió Socialista de Catalunya».

4.ª Aquest Congrés se celebrarà a Barcelona i les representacions i votacions es regiran per les normes següents:

a) Totes les Seccions de l'actual «Unió Socialista de Catalunya», com totes les agrupacions de l'actual Federació Socialista Catalana, que siguin alta el dia en què s'acordi la fusió, tindran dret a nomenar un delegat per cada fracció de 100 afiliats;

b) Els delegats hauran de pertànyer precisament a la Secció o Agrupació que els elegí;

c) Cada delegat tindrà un vot i les votacions seran nominals quan ho demanin deu o més delegats;

d) En aquells casos de discrepàncies o divisions en el si d'alguna Secció o Agrupació, els Congressos extraordinaris respectius senyalaran prèviament les normes que hagin de regular la representació d'aquelles en el Congrés constituent.

Aquestes bases han merescut l'aprovació unànime i per aclamació del Congrés extraordinari de la Federació Socialista Catalana, tingut el diumenge passat, a Mataró. Ho consignem altament satisfets i ens felicitem d'aquest acord que tan facilita la necessària i inajornable unificació de les forces socialistes a Catalunya.

Davant l'acord de Mataró, el C. E. de la U. S. C. ha acordat incloure aquesta qüestió en el II Congrés del Partit, com a darrer punt de l'Ordre del Dia. Les Seccions són pregades d'estudiar la qüestió amb tot interès i de donar els mandats necessaris a llurs delegats per tal de poder arribar a un acord definitiu sobre l'afer.

Que les classes dominants tremolin davant la perspectiva d'una revolució comunista! Els proletaris no tenen a perdre altra cosa que llurs cadenes, però tenen un món a guanyar.

KARL MARX

Aquest cinquantenari de Karl Marx pot ésser recordat pels obrers amb goig veritable. Marx va sacrificar la seva vida a la causa dels obrers units, i els obrers dividits a la seva mort sembla que tornen a unir-se. El manifest raonat i emocionant de la Internacional Socialista cridant a la unitat els obrers del món, ha estat seguit d'un altre manifest de la Internacional Comunista, que ella també es declara disposada a unificar el moviment obrer i donar-li la força i la disciplina en mala hora disgregades.

Tot just fa una setmana que publicàvem el document de la Internacional Socialista. Ara voldríem poder publicar — com ho farem quan tindrem el text íntegre — el manifest de la Internacional Comunista, perquè veiem en aquest retrobament de principi i en aquesta base de discussió, que els manifestos signifiquen, una tornada al camí gloriós que Marx va preparar i entreveure.

Davant el feixisme insolent, davant el capitalisme vacil·lant d'ara, tota polèmica verinosa ha d'acabar entre la gran família obrera. Hi ha una sola classe d'explorats: és la millor, la més nombrosa. Ella és dipositària del futur de la humanitat, de l'existència mateixa de la civilització pròxima. Aquest món lliure que portem al cor i al pensament en revolta, ha de néixer dintre poc, i de la nostra serenitat dependrà la manera de néixer i de persistir.

A Catalunya, entre el destriament general de les forces polítiques del país, el Socialisme treballa també per unificar-se, i treballa amb eficàcia. Dintre de setmanes — ho esperem i ho desitgem — hi haurà de segur establert un lligam estret entre totes les forces socialistes. Dintre de mesos, no gaires, hi haurà probablement una organització sindical unida, i una coordinació necessària — cadascú en la seva esfera, però tots concertats en acció de classe —, entre partits, sindicats i cooperatives.

Karl Marx és sempre interessant, actual; fins en allò que es

pot interpretar o rectificar diversament, el seu estudi captiva. Però els treballadors, la massa del poble, coneixen i estimen sobretot la seva vida de lluita, el seu esforç creador de la unió obrera i algunes frases rotundes, que han arribat a ésser mots d'ordre severos en milions i milions de consciències. La més divulgada d'aquestes consignes ha estat potser la que Marx — junt amb l'inoblidable col·laborador Friedrich Engels — va escriure al capdavant del famós i fecund *Manifest del Partit Comunista*: «Treballadors de tot el món: uniu-vos!» La millor manera d'honorar Karl Marx de què els treballadors del món, disposen, és unir-se per a sempre.

La pàtria de Karl Marx — ell també l'estimava, però no l'estimava com els burgesos — ha caigut altre cop sota la grapa dels reaccionaris. Però els partits formats en l'escola marxista han sostingut, sense ni trontollar, l'empenta burgesa. Ell, que sabia de persecucions i de santes aliances, que coneixia els ressorts del triomf final, nauria vist potser amb goig i tot la prova que adverteix el perill si els obrers — catalans, espanyols, de l'Univers total — sabien aprofitar-la i deduir-ne la lliçó que conté: establir el front únic dels obrers, el front de ferro de classe.

La classe obrera — deia Marx — no té a perdre sinó les seves cadenes, i té un món a guanyar. Per a guanyar la nostra llibertat, hem d'ésser cada dia més forts, més nombrosos, més capaços, més audaciosos, més disciplinats, millor compenetrats fraternalment. Tots els treballadors de totes les menes hem d'aplegar-nos sota banderes vermelles, en ruada incontestable. S'acosta el dia de la gran batalla, de la Revolució, i la consciència de la Humanitat vol que la guanyem. La veu de Marx cridant a la unitat, perdura sempre, i encoratja els obrers. Sota el guiatge pòstum del seu crit, el nostre impuls farà caure les ciutadelles esberlades del capitalisme en liquidació.

HITLER AL GOVERN

La consulta electoral de diumenge ha confirmat Hitler al Govern. No diem al poder, perquè no el té ben íntegre. L'haurà de compartir forçosament, ara com abans, amb altres grups reaccionaris, una mica per diplomàcia i una altra mica per pressió material.

La seva victòria no és una sorpresa, però tampoc no és un èxit. A part que amb els seus procediments qualsevol és capaç de guanyar, el socialisme, el comunisme i el centre han mantingut llurs posicions. Podríem dir que ara se li gira la feina. No hi ha pas ni una sola possibilitat més de restauració monàrquica que el dia abans de fer eleccions; tampoc no sembla que hagin augmentat gaire les possibilitats de guerra. En fi, la perspectiva d'una etapa brutal de terror desfermat sembla allunyar-se per ara, i diuen que el Govern ni tan sols no arribarà a declarar il·legal el comunisme.

Es possible que hi hagi, doncs, un compàs d'espera. El proletariat alemany i les forces democràtiques han d'aprofitar tota treva, tota feblesa, tota vacil·lació per a disciplinar-se i enfortir-se, i han d'estar disposades a

combatre si tenen probabilitats de victòria.

El socialisme és, per essència, democràtic i evolucionista; però la primera condició per a utilitzar procediments democràtics és que hi hagi democràcia. Altrement, el dret d'insurrecció és reconegut fins pels liberals burgesos.

Estava bé, doncs, una evolució, dintre la democràcia, per a instaurar el socialisme; però dintre la tirania actual no ens ha de doldre acudir a la revolució oberta si lo podem guanyar. Fet i fet, la democràcia alemanya no s'ha perdut per culpa del socialisme, i en el moment de la insurrecció victoriosa tenim el dret d'imposar tot el pes de la nostra força.

¡Salut, doncs, al proletariat alemany, que ha de saber unir-se per a la gran batalla que tal vegada haurà de lluitar! ¡Salut al gloriós Partit Socialista Democràtic, sortit indemne de la gran prova, el qual esperem sabrà mostrar-se digne de la seva missió històrica! ¡Salut a la República Social que vindrà després d'Hitler, quan el ninot d'Hitler no serà ningú en el llibre etern de la Història!

A l'interior:

ELS PRESSUPOSTOS MUNICIPALS DE LA REPUBLICA.

NOTES POLITIQUES, per Granier-Barrera

KARL MARX: LA SEVA VIDA, per Serra i Moret

KARL MARX, ECONOMISTA, per Folch i Capdevila

L'ASSASSINAT DE SALVADOR SEGUI, per A. Bernadó

LA DESCOMPOSICIO DEL MARXISME, per Jové Brufau

INFORME DE L'EX-CONSELLER D'ECONOMIA AL II CONGRES DE LA U. S. C.

II CONGRES DE LA FEDERACIO COMARCAL DE BARCELONA:

Informe de la J. E. Projecte de Reforma dels Estatuts.

ETC., ETC.

Aquest número conté "Crònica Parlamentària de la U. S. C."

NÚMERO S O L T : 15 cts.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Trimestre . . . 2'50 ptes.

Semestre . . . 4'50 "

Any . . . . . 8'00 "

Redacció i Administració: Portaferriusa, 30, pral.

El ple de la C. R. T.

Els militants de la U. S. de C. en el Manifest que han adreçat darrerament als obrers de Catalunya han fixat de manera diàfana quin era llur pensament i quin era l'orientació sindical que calia seguir en les actuals circumstàncies.

Sabem, però, que en l'aspecte sindical, ara com ara, encara gaudíem de certa belligerència social el moviment dels Sindicats de la F. A. I. Aquest fet és suficient perquè el nostre comentari, en un dels aspectes polèmics de l'acció que hem emprats, es deturi davant d'aquest Congrés de Sindicats de la F. A. I. i procuri treure'n deduccions susceptibles d'ésser aprofitades pel proletariat de Catalunya.

Dos temes presidixen i dominen les deliberacions que hi tindran lloc, tots dos en absolut indiferents per a les lluites proletàries. Un d'ells és la liquidació de les diferències personals, l'altre la separació de tendències. Repetim-ho. ¿En tot això què hi té a veure l'interès proletari? Res, absolutament res.

Aquestes qüestions no apareixen en l'ordre del dia del Congrés d'altra manera que com una maniobra del Comitè que l'ha convocat. Maniobra l'ajornament que va tenir lloc el desembre de l'any passat, maniobra el canvi de localitat on havia de tenir lloc, política baixa per escamotejar del Congrés dos fets decisius pel proletariat de Catalunya: la situació il·legal i antireglamentària de tots els Comitès dels Sindicats de Barcelona i de la F. A. I. i la fiscalització pels esdeveniments del 8 de gener.

En els rengles del Sindicat de la Confederació Regional del Treball s'hi troben homes d'un recte sentit de classe, d'una honrada fe revolucionària i sindical que es veuen sistemàticament atropellats i impotents per a reaccionar contra la desviació dels Sindicats de la F. A. I. Aquest Congrés, segons les presumpcions, no serà altra cosa que una mascarada per a donar una situació de dret a la Dictadura anarquista. Però en aquest cas com en el que els anarquistes se la veïessin prima, no calen il·lusions sobre les veritables intencions de la F. A. I.: dominar els Sindicats o desfer-los, posant al marge tota preocupació de classe i de necessitats de lluita i millorament econòmic.

I apareix, més que mai, la mateixa

(segueix a la pàg. 4)

L'emancipació dels obrers

Notes polítiques

Els pressupostos municipals de Barcelona

Actitud intolerable de l'Alcaldia

Al cap de dos anys de República, per fi la majoria esquerrana de l'Ajuntament de Barcelona s'ha decidit a acabar amb la vergonya d'actuar amb un pressupost de la monarquia.

No anem, però, avui a parlar dels pressupostos. Ho farem amb tota cura així que poguem disposar d'ells tal com han estat aprovats. Del que hem de parlar i protestar enèrgicament és del procediment emprat per a la seva presentació.

Quatre dies abans a la seva discussió, el projecte de pressupost encara no era conegut dels nostres regidors. Dijous encara no coneixien, per no haver rebut la convocatòria, la data de la sessió. Això ha fet per una banda que ni el nostre Grup consistorial ni la J. E. de la Federació Comarcal no podessin examinar i emetre un criteri sobre una qüestió tan transcendental i de tanta complexitat com són els primers pressupostos de l'Ajuntament republicà, i per altra banda, que els nostres regidors no podessin elludir els compromisos que d'una manera imperiosa els reclamaven fora de Barcelona.

Desitjant, però, el nostre Grup consistorial salvar la seva responsabilitat i exposar, per bé que d'una manera somera, el criteri de la U. S. C. sobre els Pressupostos, el company Xirau, moments abans de marxar cap a Madrid, trameté el següent comunicat a l'alcalde de Barcelona, Sr. Aiguader.

El regidor que subscriu, en nom del Grup consistorial de «Unió Socialista de Catalunya», al qual representa individualment en absència del regidor Campalans, actualment absent per deures ineludibles del seu càrrec de diputat a les Corts Constituents, fa constar:

Que per la premsa es va assabentar ahir, dimecres, i del corrent del projecte de posar a discussió el Pressupost municipal demà passat, dissabte, dia 4.

Que ha rebut avui, seuse cap avís ni convocatòria, còpia de l'esmentat projecte.

Que el capítol referent a Cultura, que va poder veure ahir ràpidament a la Comissió, modifica essencialment no sols en la quantitat, sinó en la distribució, el projecte que havia contribuït a formular.

Que la premsa del temps fa totalment impossible l'estudi dels altres capítols, sobre la totalitat dels quals el grup socialista necessitava formular un criteri unitari i clar.

Que per ignorar la proximitat de la convocatòria — de la qual no ha rebut encara avís — cal que surti avui cap a Madrid, on restarà fins dimarts vinent, convocat prèviament per deures ineludibles i irrenunciables del seu càrrec de Professor de la Universitat, per la qual cosa no li será possible d'assistir a la discussió de pressupostos tan ràpidament anunciada; d'haver conegut abans la data aproximada d'aquesta discussió, no hauria estat impossible aconseguir un ajornament del viatge.

Que per totes aquestes raons ha pregat a l'Alcaldia l'ajornament de la discussió fins a dimecres vinent, la qual cosa resulta impossible, a judici de l'Alcaldia.

Per tot el qual fa constar en nom del partit que representa que salva integrament la seva responsabilitat i lamenta vivament no poder col·laborar en aquest afer transcendental per a la vida del Municipi.

Barcelona, 2 de març de 1933.

JOAQUIM XIRAU (signat)

Sr. Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona.

No sols pel Reglament, sinó per la consideració que la nostra minoria mereix, el senyor Aiguader tenia el deure de donar compte d'aquest comunicat al Consistori i de fer-lo constar en acta. L'opinió pública necessitava conèixer el perquè la minoria de la U. S. C. no assistia a la sessió ni prenia part a la discussió dels pressupostos.

Doncs, bé: aquest document no fou llegit ni posat a coneixement del Consistori. Inmediatament de rebut, el senyor Aiguader va cuitar a fer-lo entrar en els arxius municipals abans que ningú en tingués esment.

Senyor alcalde de Barcelona: De la vostra actitud, en política, se'n diu «jugar brut». I qui juga brut no pot mereixer la nostra confiança.

Rumors de crisi

El fet que les dretes confessionals del país el combatin a sang i foc i que només trobi una mica de comprensió entre els partits liberals i obrers, haurà d'afiliada al senyor Ossorio. Li hauria de fer veure que no cedirà la intransigència patronal i que, per tant, la lluita de les classes ha d'acabar suprimint les classes. I que també de l'Esquerra, com ara el cardenal Segura o el Dr. Irurita i no els cardenals o els canonges d'ideologia més tolerant.

El fet que les dretes confessionals del país el combatin a sang i foc i que només trobi una mica de comprensió entre els partits liberals i obrers, haurà d'afiliada al senyor Ossorio. Li hauria de fer veure que no cedirà la intransigència patronal i que, per tant, la lluita de les classes ha d'acabar suprimint les classes. I que també de l'Esquerra, com ara el cardenal Segura o el Dr. Irurita i no els cardenals o els canonges d'ideologia més tolerant.

El manifest exposa principis comuns a tota força liberal. No hi hem trobat idees originals, ni proudues, ni distintes. Tot és vaguós, abstracte, i per tota banda, prolix. La majoria dels problemes que planteja ja són resolts per la legislació de la República. A estones sembla una obra d'humoristes: per exemple, quan proclama el dret de professar tota religió «compatible amb l'ordre públic i els bons costums» (1). Potser l'afirmació més concreta i al mateix temps més inoportuna — és expressar una aspiració remota a la revisió constitucional. En fi, el manifest realitza, una vegada més, el miracle burges d'escriure bellament una declaració buida.

Els vots de la C. N. T.

Balbotin, que ara ha estat rebut amb els braços oberts pel partit comunista espanyol, va fer un miting i va renetrejar-lo. Els avalotadors i cadadors de l'home eren anarquistes, que s'han considerat trais per la nova evolució d'aquest diputat.

Un ho va cridar alt, i tots els diaris varen explicar-ho sense ésser desmentits. «Vas ésser diputat amb els vots de la C. N. T.»

Es una confessió que no sorprèn, però resulta divertida. Ara ja són els mateixos anarquistes que volen atribuir-se el monopoli dels sindicats els que confessen que empraven la C. N. T. per fer votar candidats burgesos.

Nosaltres proposaríem una prova: implantar el vot obligatori. Així sabríem bé d'una vegada quina part de veritat hi ha en les campanyes apolítiques — o antipolítiques — dels anarquistes. Comptarem per vots anarquistes tots els vots en blanc, i així i tot quedarien al nivell de qualsevol «Extrema Izquierda». Els altres vots de la C. N. T. s'haurien repartit, com de costum, entre aquells que els haguessin comprat amb diplomàcia secreta o amb altres arguments més positius, sense comptar els obrers sindicats que voten per ells mateixos.

Democràcia cristiana

Ha estat a Barcelona aquest home excel·lent, cordial i interessant sempre, que és el senyor Ossorio i Gallardo. Ha passejat el ventre voluminós i la barbeta rodona per la nostra Catalunya agitada, que coneix i comprèn molt bé. Ha rebut homenajes inítmis. I ha donat conferències, a tot arreu on l'han cridat.

En una conferència política, ha defensat la doctrina revellida, ben intencionada i inútil de la democràcia cristiana. Vol cercar l'equilibri entre la intransigència capitalista i el socialisme, donar propietat a molts ciutadans, repartir millor la riquesa, limitar el guany capitalista; però mantenint la propietat privada, el capital i «un interès legítim». Creu que la propietat garanteix la llibertat de l'home. Reconeix la lluita de classes com un fet, però és un fet que no li plau i el vol apartar, oblidant que Lenin explicava que «els fets són trossuts». Confia, en uns mots, la solució del problema gravíssim de la desigualtat econòmica a les bajanades ensucradetes de Lleó XIII.

Uns catòlics que han volgut seguir poc o molt, més o menys radicals i modernitzades, les directrius de Lleó XIII, s'ho han hagut de fer sols. És el cas del partit catòlic belga, del centre alemany, i, sobretot, del partit populista italià. Don Sturzo ha estat perseguit per la dictadura feixista; el Vaticà ha deixat Don Sturzo a l'exili de Londres i ha pactat amb Mussolini.

Allò que el senyor Ossorio proposa amb una bona fe emocionant, és una contradicció en els termes: repartir la riquesa en sentit beneficiós a la societat, però respectar la propietat privada. A més, per molt que reparteixi la riquesa i la propietat, no n'hi haurà per a TOTS els ciutadans (llavors seria ell qui proposaria la repartició!). I si els homes no poden ésser lliures sense propietat, com voler conservar una societat que condemna la majoria dels seus membres a no ésser lliures? Com fer-ho, sobretot, en nom de la llibertat, qualificant de tirania el socialisme?

La salut del company Comorera

Responem a les moltes preguntes que ens han estat adreçades, hem de dir que el company Comorera està força millorat de l'afecció que l'obligà allitar-se a principis de setmana, a causa de l'excés de treball que pesa damunt el nostre estimat amic. De totes maneres, per imperiosa prescripció facultativa, el company Comorera haurà d'abstenir-se símenys durant un mes de prendre part a cap acte ni de realitzar cap desplaçament fora de Barcelona per motius de propaganda, i haurà, així mateix, de limitar les seves activitats periodístiques. Per aquesta raó avui no apareix la seva secció habitual «La Setmana Política».

Enobisme polític

Les restes del que foren Partit Catalanista Republicà, producte de la fusió d'Acció Catalana i Acció Republicana de Catalunya, que tenen per entitat central Acció Catalana Republicana i van patrocinat la candidatura de Concentració Catalanista Republicana, desitgen persistir i adoptar el nom de Partit d'Acció Catalana Republicana. (Si no ho entenen, torneu-ho a llegir, que tampoc no ho entenen; però, encara que els mateixos no ho entenguin, és exactament així.)

A fi d'aplegar les persones encara actives, hem publicat un manifest pòstum amb unes quantes signatures bigarrades. La majoria són intel·lectuals benestants i famílies excel·lents, barons — o dames — de tracte exquisit en l'ordre particular; la resta són gairebé totalment agregats forans.

GRANIER-BARRERA

Bar Cerveceria "La Polsaguera"
"Casa Quimet"

Menjars casolans esplèndidament servits a preus sumament econòmics. Excel·lent degustació de cervesa amb les seves corresponents tapes. ESMERAL servei en tota mena d'aperitius, licors, café, xocolata, etc. Estació i sala d'espera de la línia d'Autocars de Martorell "La Polsaguera"

RONDA UNIVERSITAT, 5
 TEL. 11728

NOTA: Als afiliats de la U. S. C. se'ls farà un descompte del 10% mitjançant la presentació del carnet.

El ple de la C. R. T.

(Ve de la pàgina 1)

necessitat exposada en el Manifest dels nostres companys, que d'una vegada les masses obreres puguin tenir el seu autèntic Sindicat de classe, perquè aquests Sindicats puguin convocar Congressos en els quals s'hi plantegin els problemes del millorament econòmic i de l'emancipació proletària.

Ens dol que militants que sabem de bona fe es lliurin a la tasca de Sisif, de recomençar eternament un esforç que eternament ha de fracassar, sense que, de més a més, puguin esmerçar llurs activitats en la feina més útil d'ajudar el proletariat en una obra positiva de creació. Caldria que tinguessin en compte que damunt la base d'una fe i un respecte sindical és possible entendre's amb qualsevol tendència, però que amb les actituds sectàries fracassaràn sempre totes les col·laboracions i són impossibles totes les conciliacions.

Recollirem en el seu degut moment les conclusions d'aquest Congrés de Sindicats de la C. R. del T. Les recollirem per treure'n la lliçó que s'imposa i per a lliurar-nos amb més braó que mai a la tasca de donar un veritable instrument de lluita econòmica al proletariat de Catalunya.

Crèdit i Previsió

SOCIETAT COOPERATIVA
Corts, 678, 1.ª - Tel. 16871

L'objecte de la Societat es practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats

PER A

**Rentar
Netejar
Desinfectar**

FACILMENT, RAPIDAMENT
ECONOMICAMENT

ANNITE

DONA
SATISFACCIO COMPLETA

PAQUETS DE 1 I 270 PESSETES

NO HI HA SOSA, NI ESCATES, NI SABÓ

FILL D'E. BRUGUERA - Avinguda 14 Abril, 383 - BARCELONA

ha d'ésser obra d'ells mateixos

Karl Marx: la seva vida

Karl Marx va néixer a Tréveris (Prússia renana) el dia 5 de maig de 1818. El seu pare era un home de regular cultura «llure de prejudicis religiosos». Llegia Voltaire i Diderot, la qual cosa permet suposar que aquests escriptors nodrien la intel·ligència del petit Karl. A l'escola va donar mostres constants del seu talent i, segons Riazanov, en una composició escolar apuntava ja la seva futura teoria del materialisme històric.

Les seves excepcionals facultats intel·lectuals varen proporcionar-li la valuosa amistat de Ludwig de Westphalen, conseller de l'Estat prussià, home de vastíssims coneixements, dilecte humanista, la influència del qual va fer sentir profundament en la formació del caràcter de Karl Marx. Aquest freqüentava sovint la casa de Ludwig i això va donar ocasió a que s'enamorés de la seva agraciada filla, amb la qual va maridar-se secretament. Ella fou la «dolça companya» de la seva vida atzarosa i malgrat el seu origen aristocràtic, va resignar-se alegrement a totes les privacions, a l'exòde i a les sofrances, sense esperança d'al·leujament ni consol.

En 1836, Marx ingressà a la Universitat de Berlín i passà per un període de tempestes mentals durant el qual escriu poemes, tradueix del grec i del llatí i escriu abundantment sobre qüestions jurídiques. Retut pel gran esforç, cau malalt, i el metge l'obligà a fer vacances a pie camp. Esmerça aquest repos en la lectura de Hegel i la majoria dels seus deixebles. Deixa els estudis jurídics i es llança a la filosofia. Escriu un acurat estudi sobre les doctrines de Demòcrit i Epicur, que li permet de guanyar el doctorat en filosofia a la Universitat de Jena. Intenta exercir la càtedra i no reeix. Comença a tenir necessitat de guanyar-se la vida i entra de redactor en Die Rheinische Zeitung, del qual va passar a ésser director en 1842. Les polèmiques periodístiques i l'observació directa del fenomen social, li desvetllen una passió per l'estudi de les qüestions econòmiques.

Abans de lluitar-se a les lluites polítiques que agitaran el seu poble, vol conèixer de prop els teoritants del Socialisme i la incipient organització proletària francesa. Es trasllada a París (1843-44) i estudia les noves doctrines, profunditza en la història i analitza el medi social i econòmic que incuba la nova orientació del pensament. En aquella època s'inicia la seva amistat amb Engels, jervent adepte del socialisme utòpic, el qual, atret per la disciplina científica de Marx, abandona Manchester i se'n va a París a aprendre al costat del mestre i de l'amie el dinamisme històric de

la humanitat civilitzada». A les darreries de 1844, Marx i Engels publicaven, en col·laboració, La Sagrada Família, llibre que conté els primers germens de la concepció materialista de la història i perfila el sentit revolucionari de la lluita de classes.

Des de 1845 a 1848, Marx va viure a Brussel·les treballant alternativament en companyia d'Engels en la fixació de llur posició ideològica. Durant aquest període escrigueren una extensa crítica de la filosofia post-hegeliana, la qual havia d'editar un escriptor de Westfalia, però que per prohibició de les autoritats, no va arribar a veure la llum. Abans, Marx havia publicat Misèria de la filosofia inactiva contra les doctrines de Proudhon, i introducció a la crítica de la filosofia del dret de Hegel.

La «Lliga comunista», continuació de l'extinta «Federació dels justos», va celebrar el seu primer congrés a Londres en 1847. En aquest congrés assistien Marx i Engels i va acordar-se fixar la residència del Comitè central a Londres i encomenar als dos la redacció d'un manifest que condensés la doctrina de l'associació. Marx i Engels varen acoblar els principis teòrics i pràctics dels tres organismes, «comunists», «desterrats» i «justos», coordinant-los amb els resultats de llurs investigacions. En novembre de desembre del mateix any, els comunists varen reunir-se en congrés a Londres i després d'una discussió que va durar deu dies, varen adoptar el text del Manifest Comunista.

Després de la publicació del Manifest, va esclatar a París la revolució de febrer de 1848. Marx va voler seguir de prop el desenvolupament dels esdeveniments, els quals va comentar més tard en el seu llibre La lluita de classes a França. Expulsa pel govern francès, va instal·lar-se a Londres, on va començar aquella misèria que ja no va abandonar-lo fins a la mort. Allà va escriure la seva famosa obra El Capital, de la qual s'han publicat tantes edicions en diferents idiomes, i que, segons declaració del propi Marx, no va arribar a pagar-li el pèssim tabac que fumava tot escrivint-la.

Les seves dues filles varen maridar-se amb dos socialistes francesos distingidíssims: Jenny va unir-se a Charles Longuet i Laura a Paul Lafargue. El 2 de desembre de 1881 va morir la seva companya exemplar i, poc després, el 14 de març de 1883, va morir Karl Marx en la penombra d'una llar sobra i desolada. Les seves cendres reposen en el cementiri de Highgate, de Londres.

M. SERRA I MORET

(Del Prefaci a l'edició catalana del «Manifest comunista».)

L'assassinat de Salvador Seguí

Aquesta setmana fa deu anys que unes bales assassines a sou dels esbirros del Foment del Treball Nacional esbotzaven la testa de colós de Salvador Seguí.

Amb aquesta mort la nostra central sindical empenia el camí de la seva davallada, que ara al cap de deu anys, es pot dir definitiva. A l'obra de repressió de l'Esquerra farànica, ha col·laborat a la desfeta del vell organisme sindical dels nostres afany i dels anys millors d'una generació encara no superada en generositat i combativitat, la manera caòtica i descordada de fer dels que s'han apoderat del segell dels Comitès per convertir la C. N. T. en balear d'una demagogia ximple que converteix una organització que ha estat i podia continuar éssent l'organisme d'oposició més solvent de la política espanyola, en un barret de rialles que cap consciència veritablement revolucionària i equilibrada, no pot prendre's ja seriosament.

Allò que no podia aconseguir la precisió del tret engegat pels botxins del terrorisme de les bandes blanques ho aconseguen els qui es tenen pels més fidels guardadors de les essències revolucionàries del proletariat en la seva lluita vers el camí de la seva redempció.

Per una paradoxa inexplicable, on menys valor d'alligament ha tingut l'assassinat de Salvador Seguí, ha estat entre els militants específics de la Confederació amb tot i que la mort del «Noi» es produeix en el moment més precís i cabdal de la seva vida de lluitador. Quan aquella intel·ligència en franc procés ascendent de maduresa es disposava a un desdoblament fecund que hauria tingut grosses repercussions en els annals de les lluites proletàries de casa nostra, aquells que n'havien de resultar fortament sotraguejats, el liquidaren tot d'una. La reacció no pot deixar surar aquells elements que pel seu prestigi entre les masses representen un perill evident al seu normal desenvolupament.

Salvador Seguí queia tres anys després que Layret, per les mateixes pistoles i per les mateixes causes que ell.

Sempre que el proletariat català, per ell o pels seus homes més influents ha començat a treure's la bena dels ulls que l'han impossibilitat de caminar lliurement i sense que ningú no el portés de la mà, el terrorisme ha fet feina de debò entre nosaltres. El terrorisme ha exercit sempre la funció d'«Angel Exterminador» entre els nostres medis obrers, des de fora o des de dins, puix que tant el que impròpiament s'ha motejat de terrorisme vermell com el que de debò mereix el nom de terrorisme blanc, un i altre han obeït sempre a les mateixes secretes i inconscients causes: fer impossible la formació d'un moviment socialista que, més a la dreta o més a l'esquerra, políticament agrupés la classe obrera catalana.

Què són i expliquen sinó els turments de Montjuïc, amb l'exportació després de l'agent provocador Alejandro Lerroux? I el procés de les bombes a Barcelona i l'agarrament del confident Rull que s'emportà part de la clau que podia desxifrar el secret de tantes ignomínies?

1896, 1906, 1908, 1920, 1923 són anys fatídics per a la classe obrera catalana. Cada vegada que ha intentat curar-se el xarrampió d'una demagogia que tan cara ens costa, les forces tenebroses de la reacció han mogut els ressorts del terrorisme. El que s'esdevé en aquests moments no és més que la continuació d'un vast complot per tal que el proletariat no pugui governar.

Tant de bo que aquest desè aniversari de l'assassinat de Seguí obri els ulls als treballadors de Catalunya perquè pensin, actuïn i triomfin per ells mateixos.

AMADEU BERNADO

LA HISTORIA DE TOTA LA SOCIETAT NO HA ESTAT FINS ALS NOSTRES DIES QUE LA HISTORIA DE LES LLUITES DE CLASSES.

KARL MARX

(Manifest Comunista.)

U. S. C.
FEDERACIÓ COMARCAL DE BARCELONA
GRAN MITING
en commemoració del Cinquantenari de **Karl Marx**
i la formació del **FRONT ÚNIC OBRER**
CONTRA EL FEIXISME INTERNACIONAL

Oradors:
Jové Brufau
Folch i Capdevila
Mira
Comorera Solé
Serra i Moret

D e m à
a les onze del matí.
Al Cinema **Iris Park**
València, entre Aribau i Muntaner.

Pel Socialisme,
Pel front únic obrer,
Pel triomf del proletariat,
Contra la reacció,
Contra el capitalisme,
Contra el feixisme,
ASSISTIU
A AQUEST GRAN MITING!

La descomposició del marxisme

Marx va tenir l'ambició de donar al proletariat una unitat de pensament. Per això s'apartà de tot subjectivisme i va trobar la base d'una doctrina objectiva en els fets econòmics. És a dir, una doctrina en la que hi ha hagut una absoluta interdependència entre els factors personals i els factors socials.

Així el marxisme esdevé el mètode crític per excel·lència. I encara que s'hagi pretès resuscitar, sota diversos noms, velles doctrines morals i, per tant, tretes del cap dels seus creadors, és útil examinar l'eficàcia del marxisme en analitzar la crisi del capitalisme amb la seva derivació envers els governs dictatorials, governs dictatorials instaurats sota la consigna de «guerra a mort a Marx».

Nosaltres entenem, com Marx, que la clau dels fenòmens col·lectius i, en conseqüència, les activitats individuals que se'n desprenen, tenen la seva màxima expressió d'objectivitat en els fets econòmics que, pel marxisme, són els fets per antonomàsia, els «fets en si».

L'època actual en dona l'exemple d'uns esdeveniments d'una tal complexitat, i aquests fets, per raó de llur immensitat, excedeixen de tal manera tot el que pot imaginar-se com a producte del poder personal (per grans que es considerés als Mussolini i els Hitler, hem de convenir que no depèn d'ells el destí de la humanitat. I, si així fos, és que estariem en plena fallida «planetària»), que creiem que no hi ha altra manera de considerar-los que fent entrar en joc l'únic factor que pot rectificar-los: les col·lectivitats mogudes exclusivament per fets socials, objectius.

En el marxisme es produeix, actualment, malgrat els que entenem la seva confirmació com a mètode i com a concepció despullada d'actuacions circumstancials, allò que és normal en totes les doctrines: un reajustament de valors. D'aquelles valors que encara avui tenen efectivitat.

I per força ha d'ésser així. Doctrina de síntesi per excel·lència, només apreciada-ne les particularitats que l'integren, pot ésser professada el marxisme. Allò que cal i és necessari, és que, podent-se utilitzar de diverses maneres, una doctrina trobi la manera de servir-se'n en l'època que vivim, i de saber separar l'ús actual de l'ús que se'n faria en una altra època. Car, d'altra manera, si no n'ntervingués la bona fe, ens exposaríem a fer-la fracassar. És en aquest sentit que el marxisme es descompon en allò que han estat faltes d'aplicació per substituir com a mètode crític.

RAMON JOVE BRUFAU

Gràfiques Simó

Impresos artístics i de luxe, comercials i fantasia
Revistes, catàlegs, llibres i treballs de totes classes

Especialitat en Imprimir cel·lolede RAPIDESA I ECONOMIA

Carrer d'Urgell, núm. 95 bis
Telèfon 32679 - BARCELONA

Karl Marx economista

Es una anècdota coneguda que, en certa ocasió, trobant-se Carles Marx a França, li preguntaren quines idees tindria si fos francès; i Marx va contestar: —No ho sé, però segurament que no fóra marxista.

Marx, amb aquesta resposta, va voler fer ressaltar que les seves idees no havien estat compreses a França. I era natural que si els francesos no les havien enteses, i per tant no podien ésser marxistes, si Marx s'hagués trobat en el cas d'ells tampoc no podia ésser marxista.

Ens ve a punt aquesta anècdota per a explicar-la a un munt de saberuts que corren per Espanya que, no sabent ni un borrall de marxisme, o bé no en diuen res — a la qual cosa no hi hauria res a dir — o bé, en parlen, el critiquen sense solta ni volta. Recordem un catedràtic d'Economia Política de la Universitat de Barcelona que en la seva obra de text ni esmenta el nom del gran economista.

Gran economista, formidable economista, el més gran dels economistes, fins avui, Carles Marx. Les seves teories han estat severament i minuciosament revisades i criticades, com totes les grans obres de la humanitat, i si bé ens guardarem de dir que si- guen infalibles, perquè l'Economia no és una ciència exacta, podem afirmar i provar fàcilment que no han estat superades per ningú ni substituïdes per altres teories.

La teoria de la valor, la de la super- valuà, la de concentració, les teories indefinides en l'obra de Marx, però deduïdes pels seus detractors, com la teoria del desenvolupament de la misèria, la teoria de l'enderrocament i la de les catàstrofes, són veritables deduccions científiques al voltant de les quals s'han escrit, per cada crítica seriosa, centenars de frases buides. Però ni una ni altres han aconseguit obrir un esborranç en el mur ciclopè bastit pel gran Mestre.

Marx plantà també en el reng de la ciència humana la seva cèlebre concepció materialista de la història que pot ésser examinada i revisada, però no per a destruir-la, sinó per a estudiar-la i comprendre-la. És una filosofia nova dintre la qual la raó humana s'hi perd perquè el camí és tan

gran que no és possible abastar-lo amb una sola mirada. Diu Marx que totes les transformacions socials són degudes a causes econòmiques i que són aquestes que regulen la marxa de la història. Per a comprendre el materialisme històric cal una preparació formidable i no tothom pot assolir-la, però quan hom pot arribar a desentranar l'arrel d'un esdeveniment històric qualsevol, i aconseguir fer un estudi profund de la seva època i de totes les circumstàncies que l'han precedit, la filosofia de Marx apareix assentada sobre una base sòlida de granit.

Cal reconèixer que Marx és difícil de comprendre i, en molts ambients, aquesta dificultat ha fet que no sigui estudiat com es mereix. A Espanya, particularment, els nostres anomenats intel·lectuals, esquerps a tot estudi àrid, per profitós que sigui, no coneixen Marx i àdhuc es declaren contraris al marxisme. És ignorància pura. Conseqüentment tampoc no s'ha escrit res seriósment ni a favor ni en contra. Fora d'aquí l'única crítica seriosa del marxisme ha sortit de la ploma de Bernstein. I el que conegué la «Crítica» de Bernstein, si s'ha pres abans el temps necessari per a conèixer Marx, en treu la franca impressió que Bernstein, alemany, s'assembla a un francès que no havia comprès les teories marxistes.

El mateix cas, però, de Bernstein, que era socialista, ens permet constatar que, malgrat tota la veneració que sentim per Marx i per les seves teories, podem molt bé continuar éssent ortodoxes àdhuc criticant apassionadament alguna o algunes teories del marxisme. Dintre el nostre cios no hi poden haver ni s'han de venerar dogmes. Però cal tenir molta cura a acceptar crítiques sobre el marxisme sense abans estudiar a fons les teories crítiques.

El marxisme té moltes facetes: revolucionari, filosòfic, econòmic. Alguna d'elles són revisades i ja van ésser-ho efectivament pel propi Marx o per Engels, però en aquesta tasca de revisió el marxisme econòmic té molts pocs punts vulnerables. Nosaltres sostenim que no en té cap.

R. FOLCH I CAPDEVILA

II Congrés General de la U. S. C.

Report de l'ex-Conseller d'Economia

Companys:

En el report que vaig tenir l'honor de sotmetre a la consideració del Primer Congrés Nacional de la «Unió Socialista de Catalunya» celebrat els dies 2 i 3 d'abril de l'any passat vaig intentar perfilar les directives i també la conducta que havien estat guiatge i motiu de la meua intervenció en el Govern de la Generalitat de Catalunya. El Congrés va aprovar-les, i jo, en conseqüència, vaig seguir atenint-me a elles durant els mesos que vaig continuar representant la «Unió Socialista» en aquell Govern de concentració republicano-socialista, i que en els darrers temps era simplement de coalició d'«Esquerra Republicana» i «Unió Socialista de Catalunya».

Podria reportar alguns èxits obtinguts en les meves intervencions en conflictes de caràcter social. Però les nostres adreces al Congrés no comporten la relació de minuciositats, però permeten establir punts de referència, i jo he de donar-me la satisfacció de declarar davant dels meus companys que, per causa de la complexitat creixent de les activitats del Departament d'Economia i Treball per haver hagut de substituir ocasionalment altres Consellers i, principalment, per l'obligació d'atendre les tasques importants del Parlament d'Espanya el que m'obligava a absències periòdiques, si algun mèrit es registra en les intervencions en conflictes de treball i si algun èxit podem apuntar-nos, aquest es deu preferentment al que fou el meu lleal i abnegat col·laborador, al que fou, fins que jo vaig cessar, secretari del Departament, el nostre estimat company Joan Comorera, al qual desitjo jo rendir avui públic homenatge per l'obra acomplerta des del lloc de responsabilitat que tan dignament ocupava.

No podent entrar en detalls que donin una idea acabada de l'actuació personal meua com a Conseller de la Generalitat, em limitaré a dir que sempre m'he inspirat en la llum dels nostres principis i he procurat que la meua actuació fos tan eficaç com modesta, tan profitosa als interessos col·lectius com despullada de tota ostentació de tota tendència a realçar la pròpia personalitat. Confio que se'm faran càrrecs per no haver, en certs moments solemnes, aparegut davant la multitud i contribuir, amb altres, a exaltar les seves il·lusions i a fer-li concebir esperances exagerades Jo, en canvi, considerava solemne un moment en què, sense fer soroll, podia salvar, des de la Comissió parlamentària de Finances, un ingrés de tres milions de

pessetes per la Generalitat de Catalunya en fer-se la distribució del 15 per cent del producte de la Patent nacional d'automòbils, cosa també aconseguida amb la col·laboració de l'altre representant de Catalunya en la Comissió, el diputat Martí Esteve. I penso poder afirmar, en veritat, que la Generalitat de Catalunya registra més beneficis que pèrdues, com a resultat de la meua modesta intervenció en el Govern durant vint mesos.

Anticipacions d'autonomia, a part de les reconegudes en l'Estatut aprovat per les Corts Constituents, les havia obtingudes, en matèria d'ordenació i organització, del Servei de Jurisme i en la distribució del gasoil a les embarcacions pesqueres de Catalunya. La serietat i la llealtat demostrades en l'execució de les funcions traspassades, hauria induït indubtablement a altres Departaments ministerials d'Espanya a eixamplar la nostra esfera d'acció en matèries econòmiques que resten fora del nostre Estatut d'autonomia. La bona disposició del Govern central podria ésser singularment estimulada des de Catalunya i aquells que tenen la responsabilitat del nostre Govern saben que no és sempre defecte del Govern de la República si no s'arriba a un pla de franca col·laboració i a una distribució equitativa de les funcions directives.

Les eleccions de diputats al Parlament de Catalunya marcaven el punt final de la nostra intervenció en el Govern de la Generalitat. En el partit d'«Esquerra Republicana» existia un corrent ostensible d'opinió a favor de l'exclusivitat de poder. També dins del nostre partit abundaven els adversaris de la coalició. Amb prou dificultat la coalició va sostenir-se fins a les eleccions, i després de la victòria les possibilitats de continuar-la s'havien exhaurit. En reorganitzar-se el Govern de la Generalitat en consens amb les noves directives, la «Unió Socialista de Catalunya» va deixar de tenir representant. Tenim la confiança de que la nostra intervenció en el Govern no haurà estat estèril, i ens cal dir, per acabar que, per llei de justícia i de llealtat, hem de declarar davant del Congrés que, durant tot el temps que hem format part del Govern, hem estat objecte de deferències i d'especials atencions per part de tots els Consellers i d'una manera singular per part del venerable President, En Francesc Macià.

M. SERRA I MORET

Barcelona, març 1933.

II Congrés de la Federació Comarcal de Barcelona

Dies 25 i 26 de Març

Informe de la Junta Executiva

Les Seccions de la Federació Comarcal de Barcelona són convocades al seu II Congrés ordinari que tindrà lloc els dies 25 i 26 de març, d'acord amb el següent ordre del dia:

- I. Validació dels títols de legats.
- II. Constitució del Congrés.
- III. Nomenament de les Ponències.
- IV. Reforma dels Estatuts.
- V. Informe dels regidors.
- VI. Informe de la Junta Executiva.
- VII. Programa mínim municipal.
- VIII. Proposicions.

La Federació Comarcal de Barcelona es constituïa en el I Congrés, celebrat el mes de febrer de 1932, en el qual foren aprovats els Estatuts per què es regeix. D'acord amb ells, pocs dies després les Seccions que la integren nomenaven els seus delegats i es reunia el Consell Central, el qual elegia per a formar la Junta Executiva, els companys següents: J. Grau-Verdú, J. Aleu, Roure-Torrent, C. Rofes, A. Coma, J. Cases i P. Sala Berenguer.

CONSTITUCIO DE LA J. E.

Seguidament es reunia la Junta Executiva i es constituïa de la següent forma: Secretari general, Grau-Verdú; secretari d'actes, Sala Berenguer; tresorer, Aleu; vocal de premsa i propaganda, Roure-Torrent; vocals: Rofes, Coma i Cases.

El dia 25 de juny dimittien els companys Grau-Verdú i Rofes, i el Consell Central nomenava per a substituir-los C. Guardiola i P. Pi, constituint-se la J. E. de la següent manera: Secretari general, Coma; secretari d'actes, Sala Berenguer; tresorer, Guardiola; vocal de premsa i propaganda, Roure-Torrent; vocals: Aleu, Cases i Pi.

Encara posteriorment havia de fer-se una nova distribució dels càrrecs per dimissió de Coma, Pi i Aleu, els quals foren substituïts per F. Botella, J. Vilardebó i Rosell Montané, constituint-se el 17 de desembre de la manera que segueix: Secretari general, Rosell Montané; secretari d'actes, Sala Berenguer; vocal de premsa i propaganda, Roure-Torrent; vocals: Cases, Botella i Vilardebó.

Finalment, dimiti el seu càrrec de tresorer el company Guardiola, essent substituït per Vilardebó, i passant el primer al càrrec de vocal, quedant la resta de la Junta de la manera ultimament exposada.

PONENCIES

Pel Consell Central foren nomenades les Comissions següents: Política, integrada per Vilardebó (secretari), Comorera, Coma, Grau-Verdú, Sala Berenguer, Martínez Benimeli, Pi — Sindical, formada per Guardiola (secretari), Ruiz, Roig, Aleu, Ferreras, Franquet i Cardona. — Cultural, constituïda per Rofes, Gallofré, Folc, Roure-Torrent i Torredelot (secretari). — Cooperatista, per Castells (secretari), Comorera, Sales, Cases, Masgrau, Ruiz, Molina. — Assistència social, per Gallofré (secretari), Rofes, Frias, Guardiola, Grau-Verdú, Capdevila i Vilardebó.

En diferents dies del mes, cada una d'aquestes Comissions celebrà reunions periòdiques, debatent i prenent acords sobre les matèries que els foren encomanades. La falta, però, de poder executiu i de posar en pràctica les resolucions preses, féu que s'adoptés com a mitjà més pràctic la celebració de reunions únicament quan les convoqués la Junta Executiva o el Consell Central, a fi d'assessorar-se per a prendre algun acord referent a les qüestions esmentades.

JUNTA DEL CENS

D'acord amb els Estatuts de la F. C., les Seccions nomenaren cada una d'elles un delegat per a formar la Junta Municipal del Cens electoral, la qual es reuní per primera vegada, convocada per la J. E., el dia 28 d'abril. En dita sessió es procedí al nomenament del secretari, càrrec per al qual fou elegit R. Castellort.

La tasca portada a terme per aquesta Junta en la seva primera època, no fou, però, gens satisfactòria. Les reunions que celebrà foren irregularment i ni els acords que prengué ni l'activitat que desplegà, no responien a l'importància que té la Junta del Cens per al futur de la U. S. C. a Barcelona.

Les coses arribaren a tal extrem, que la J. E. es creí obligada a intervenir, invitant les Seccions que fessin un examen minucios de l'actuació de llurs delegats i que ratifiquessin després el nomenament d'aquells que haguessin complert amb els seus deures i que substituïssin per altres companys aquells que no ho haguessin fet així.

D'aquesta manera foren nomenats nous delegats i havent dimès Castellort, la Junta del Cens es constituïa

novament, nomenant com a secretari el company Abelard Fàbregas.

Així hom aconseguí tenir una Junta Municipal del Cens, que féu una meritoria labor en l'organització de les eleccions de diputats al Parlament de Catalunya, tant en les operacions prèvies de rectificació del Cens electoral, com en les d'organització i propaganda posteriors a aquella.

TASCA FETA

La propaganda en nom de la U. S. C. a Barcelona i la perfecta organització de les Seccions que constitueixen la F. C., han estat en tot moment els objectius principals a què ha dedicat la seva activitat la J. E.

Moltes Seccions de Barcelona, en constituir-se la F. C., degut al poc temps que portaven d'actuació, estaven organitzades de manera deficient. La J. E. procedí a remeiar això, fent visites a les Seccions, estimulant-les en llurs quefers i prestant-les ajut econòmic quan les possibilitats ho permetien. Gràcies a això, avui componen la F. C. de Barcelona tretze Seccions, de les quals gairebé no n'hi ha cap que no porti una vida florent. Unicament en aquells districtes extraordinàriament extensos i en els que existeixen dintre ells barris amb característiques pròpies, es on s'ha fet impossible aquella perfecta organització, demostrant-nos aquest fet que és necessària una nova distribució de Seccions, tenint en compte solament les necessitats del nostre Partit a Barcelona.

La tasca de propaganda, malgrat les dificultats amb què ha topat la J. E. — degudes principalment a la manca de mitjans econòmics —, ha estat també força important. Diversos mitjans han estat organitzats a Barcelona i la seva celebració es veié acompanyada per l'èxit. El dia 10 de juny hom intentà la celebració d'un acte anti-felxista, en commemoració de l'assassinat de Matteotti i per al qual foren compromesos diversos companys italians, ultra altres del nostre Partit. L'acte no pogué esdevenir una realitat perquè una ordre vinguda del Govern civil el sospensia dies abans de la seva celebració. Darrerament, es prengué l'acord d'organitzar la propaganda d'una manera sistemàtica, mitjançant la celebració de conferències setmanals i la d'un miting cada mes en algun local de les Seccions de Barcelona. Dits actes ja fa uns quants mesos que es celebren amb tota regularitat i l'èxit aconseguit ens estimula a continuar la seva organització. Finalment, i en commemoració

Projecte de Reforma dels Estatuts

Article primer. — Constitueixen la Federació Comarcal de Barcelona les Seccions reconegudes actualment i les que es vagin creant en el futur, d'acord amb el que s'indica a continuació.

La Federació Comarcal de Barcelona constarà de les següents Seccions: Barloneta, Poble Nou, Can Tunis, Barcelona vella, Poble Sec, Sans-Hostafrens, Les Corts, Sarrià, Sant Gervasi, Gràcia, Poblet, Guinardó-Santa Eulàlia, Horta, Sant Andreu, Sant Martí, Clot, Dreta Eixample, Esquerra Eixample.

Aquestes Seccions s'aniran constituint a mesura que el nombre d'afiliats de cada una de les demarcacions indicades ascendeixin a cent. Mentre això no sigui possible, els afiliats cotitzaran a la Secció constituïda i més propera al propi districte.

En les demarcacions en les quals no sigui possible, de moment, constituir Secció, es crearan Comitès de barriada integrats per tres afiliats que actuaran a les ordres del Comitè Comarcal, i la missió del qual serà la d'organitzar i intensificar la propaganda en les respectives demarcacions.

Art. 2.º.—La Federació Comarcal de Barcelona, com a organisme estatutari de la U. S. C., tindrà cura de l'organització i de la propaganda del Socialisme — d'acord amb la tàctica i principis generals del Partit — en el terme de la seva jurisdicció.

Art. 3.º.—La Federació Comarcal de Barcelona serà dirigida per una Junta Central i una Junta Executiva.

La Junta Central la constituïran els delegats que nomenin les Seccions, en assemblees generals i per majoria absoluta de vots, a raó d'un delegat per dret propi i un per cada fracció completa de vint-i-cinc associats al corrent de la cotització mensual, mentre el nombre total de delegats no sigui superior a cinquanta; en aquest cas, s'augmentarà la base a fi que el nombre total de delegats no sigui mai superior a cinquanta.

La Junta Executiva serà elegida per la Junta Central, entre els seus membres, i es compondrà de 7 companys, que seran responsables davant la pròpia Junta Central i el Congrés Comarcal.

La Junta Executiva estarà integrada pels següents membres: Secretari General. Secretari d'actes. Caixaer.

del 50.º aniversari de la mort de Karl Marx, la Junta Executiva i el Comitè Executiu del Partit, han organitzat un miting monstre.

Seguint indicacions rebudes de la Comissió Sindical, aquesta J. E. ha prestat el seu suport a la creació dels grups d'acció sindical que darrerament han donat la seva fe de vida amb la publicació d'un manifest signat per diversos companys del nostre Partit.

Per últim, la J. E. en tot moment ha realitzat una tasca de control i orientació de la labor realitzada pels representants de la U. S. C. al Consistori, donant-los iniciatives i projectes d'acord amb el programa mínim del Partit. Producte d'això, fou que la veu dels regidors de la U. S. C. es fes sentir quan es discutí el projecte d'organització d'una Casa del Poble, que es fes constar el vot en contra dels nostres representants quan l'Ajuntament acordà l'adquisició de la col·lecció Plandiura, etc., etc.

EXPULSIO DE J. DURAN I GUARDIA

Des del mateix moment de la seva constitució, la J. E. repetidament ha vingut rebent denúncies concretes sobre l'actuació de J. Duran i Guardia, regidor de Barcelona en nom de la U. S. C. Hom l'acusava de fets que implicaven una manca d'ètica com a socialista i una actuació que suposava una total incapacitat per a representar el nostre Partit al Consistori. Mantes vegades fou requerit per la J. E. i invitat per ella a fer una tasca profitosa per al Socialisme, però foren debades les amonestacions, puix que arribà a l'extrem de no defensar al Consistori els projectes sortits del Consell Central.

La situació s'agreuà en venir en coneixement la J. E. que el ciutadà Duran i Guardia pertanyia a les files de molt de temps, a un Partit diferent del nostre i aquest fet, que implica una falta total de disciplina, fou el que, en últim extrem, mogué la J. E. a prendre l'acord d'expulsar-lo del Partit, fent-ne pública la notícia i trametent-la als altres regidors de la U. S. C., per a la seva comunicació al Consistori barceloní. L'acord de la Junta Executiva fou ratificat pel Consell Central amb un sol vot en blanc i cap en contra.

Aquesta memòria ha estat aprovada pel Consell Central en la reunió que tingué lloc el dia 6 del corrent mes.

F. Rosell Montané, J. Vilardebó, C. Guardiola, F. Botella, J. Cases, J. Roure-Torrent, P. Sala Berenguer.

Delegat que el representi a la Comarcal.

El Delegat que deixi d'assistir a tres Plens consecutius de la Comarcal sense al·legar un motiu justificat serà considerat dimissionari i rellevat de les seves funcions. Aquesta decisió serà comunicada a la Secció corresponent perquè nomeni un nou Delegat.

Aixímateix, els membres del Comitè Executiu que devin d'assistir a igual nombre de sessions del Comitè, se'ls considerarà eliminats.

Art. 7.º. Les Seccions podran anul·lar els mandats dels delegats elegits quan la majoria absoluta dels assistents a les assemblees ho decideixi.

No podrà proposar-se l'anul·lació d'una mandat sinó en una reunió convocada a l'efecte.

Art. 8.º. Cada any la Junta Central es renovarà per meitat i la Junta Executiva totalment. Tots els càrrecs són reelegibles.

Art. 9.º. El Congrés ordinari es realitzarà en la primera quinzena del mes de gener, i l'extraordinari quan la Junta Central, a proposta de la Junta Executiva, o una tercera part de les Seccions, ho cregui necessari.

Art. 10. Tant els Congressos ordinaris com els extraordinaris, sols podran tractar de les matèries especificades en l'ordre del dia.

Art. 11. Els regidors de Barcelona són responsables davant el Congrés, i tenen l'obligació de presentar a cada Congrés ordinari un informe de llur gestió.

Els companys elegits regidors pel Partit, vénen obligats:

Primer: A assistir a tots els Plens Comarcals i a les reunions per a les quals la Junta Executiva els convoqui. Sols el cas de força major, dejudament justificada, podrà ésser atès.

Segon: A donar coneixement a la Junta Executiva dels problemes que es plantegin al Consistori, sempre i quan aquests reclamir l'exposició del punt de vista del Partit.

Art. 12. Mentre Barcelona estigui dividida en districtes electorals autònoms, cada Secció elegirà en assemblea els seus candidats, per majoria absoluta de vots. Quan Barcelona sigui un sol districte electoral les assemblees elegiran candidats a candidats i l'assemblea general de la Fede-

ració elegirà de la llista que resulti de les votacions seccionals, els candidats a regidor.

L'elecció de candidats a regidors es realitzarà amb dos mesos d'anticipació a la data legal de les eleccions.

Art. 13. Es nomenarà una Junta Municipal del Cens Electoral composta d'un delegat de cada una de les Seccions nomenat especialment per aquest fi.

Aquests delegats organitzaran, en les respectives Seccions, tots els treballs electorals d'acord amb la Comissió política de la Junta Central.

La Junta Municipal de Cens Electoral tindrà, a més, un Secretari permanent.

Art. 14. La Federació Comarcal de Barcelona col·laborarà amb el Consell Central del Partit en les eleccions generals.

Art. 15. Per a ésser candidat a regidor es requereix una antiguitat mínima d'un any.

Els afiliats a la Federació no tindran vot en les eleccions per a candidats a regidors fins passat tres mesos de llur ingrés.

Art. 16. Els candidats a regidor signaran, prèviament a l'elecció, la renúncia de llurs càrrecs. Aquesta renúncia serà lliurada a la Junta Central, i serà presentada per aquesta l'Ajuntament, cas d'ésser expulsat de la U. S. C. el regidor.

Art. 17. Els regidors lliuraran a la Junta Central el x per cent de totes les dietes que puguin percebre en l'exercici del càrrec.

Art. 18. La caixa de la Federació tindrà els següents ingressos:

10 per cent de les dietes dels regidors.

25 per cent dels segells federals.

25 per cent de les quotes dels diputats al Parlament de Catalunya i a les Corts federals, per Barcelona.

10 per cent de totes les dietes que s'obtinguin en càrrecs de representació del partit.

Art. 19. Per a les matèries no legislades en aquest Estatut, regiran les normes de l'Estatut general de la U. S. C.

Per la Ponència: F. Rosell Montané, P. Planas, J. Montané, F. V. Sales, Lluís Cases, Roure i Torrent F. Botella.

Unió Socialista de Catalunya

Mitings i Conferències Joventut Socialista de Catalunya

DEMA Conferència del company Fronjosà al Centre d'Esquerra de Calaf. Tema: «Actuació política de la classe obrera».

Conferència inaugural del company Campalans Puig, a la Secció de Canet de Mar, a les onze del matí. Tema: «Socialisme i Feixisme».

Secció Districte IV

Es convoca els afiliats de la Secció a l'Assemblea que tindrà lloc dimecres, dia 15, a les deu del vespre, al nostre estatge social (Portaferri), per tractar el següent ordre del dia:

I. Aprobació de l'acta anterior; II. Proposta de reforma dels Estatuts de la F. C.; III. Informe dels regidors; IV. Informe de la Junta Executiva de la F. C.; V. Programa mínim municipal; VI. Nomenament de delegats; VII. Proposicions. — El Secretari, Ferrer.

Secció Districte VI

La Secció del Districte VI de la U. S. C. celebrarà Assemblea general ordinària el dia 18 de l'actual, a les deu de la nit, al seu estatge social, Provença, 196, Bar, per tractar el següent ordre del dia:

I. Discussió dels temes del proper Congrés Comarcal; II. Proposicions al Congrés; III. Precs i preguntes.

Curs d'Alemanys

Com a inici de les tasques de la Joventut Socialista de Catalunya, la Comissió organitzadora ha organitzat un curs d'alemany a càrrec del camarada Dr. Rudolf Stress, antic militant de la «Schutzbund» i de les altres organitzacions socialistes de Viena.

A aquest curs s'han inscrit ja diversos companys. La inscripció restarà oberta fins dilluns vinent, dia 13, a les vuit del vespre, hora en què se celebrarà una reunió de tots els alumnes inscrits per tal de determinar les hores i les condicions de les classes.

Conferència del Dr. Joaquim Xirau

En commemoració de la mort de Karl Marx, la Comissió organitzadora de la J. S. de C. ha organitzat, per al dia 15, a les vuit del vespre, a l'estatge central, una conferència a càrrec del company Joaquim Xirau, qui parlarà «Entorn de la figura de Karl Marx».

Perruqueria a domicili

Tallar i ondular . 1'50 Ptes.
Tallar . . . . . 0'75 "
Esclure a P. Ignésies, 32, 2.ª 1.ª
Telèfon 23169 - Barcelona

C. O. D. A. G.—Rosselló, 84 - Tel. 35490

(Continua del número 2, Vol. I)

per a evitar que per petites, baixes o mesquines maniobres polítiques, aquest home fos manosejat de qualsevol manera. Amb això, d'acord, però d'això a anar per evitar un perill, a un altre perill pitjor, això no. Perquè teniu en compte que nosaltres no legislem pas per l'eternitat. Nosaltres som homes i tots els homes són mers accidents de la vida. ¿I qui us diu a vosaltres una vegada fet això, per a salvar una situació momentània, les coses vitals vagin d'altra manera i ens trobem en què tot aquest esforç, aquesta lluita interna, no haurà servit més que per a un altre senyor, que tal vegada ho farà malament?

L'ÚNICA TEORIA ACCEPTABLE

Per nosaltres la teoria correcta, l'única acceptable en aquest Parlament, és que d'acord amb l'Estatut, si el President delega les seves funcions executives a un Conseller, resti apartat, no solament de la responsabilitat de govern, sinó del Govern mateix, perquè si no s'accepta això, llavors, senyors Diputats, evidentment creem un poder irresponsable. I aquest poder la Majoria no sols el crea, sinó que fins l'estimula i el fa irresponsable. Perquè hi ha un article d'aquest projecte que diu que per a demanar la presència en el Parlament del president que ha delegat funcions, per a contestar a un acte de govern, es necessita un terç dels diputats. S'ha dit un terç com es podien dir dos terços o es podia dir la majoria absoluta, no tenint en compte la justícia o injustícia d'aquest percentatge, sinó tenint en compte justament la composició d'aquest Parlament. S'ha elegit un terç perquè l'oposició reunida no arriba al terç. Vol dir que de no canviar la composició d'aquest Parlament—i nosaltres desitgem que no canviï—, serà pràcticament impossible que el Parlament pugui algun dia cridar ací a aquest President o al que el substitueixi, per a preguntar-li quelcom de la seva gestió de govern.

CRISI DE FECUNDITAT

Nosaltres, els Diputats de la Unió Socialista de Catalunya, hem de declarar-vos que seguim amb certa angoixa el moment actual de la política catalana. No hi veiem clar: no us veiem clars tampoc; com si ens fes l'efecte de que vosaltres no sabéssiu què fer amb la immensa massa popular que teniu entre les mans, com si us sentíssiu interiorment impotents per endegar les coses de Catalunya escoltant la veu del poble i obeint la voluntat expressa, categòrica i ben clara de Catalunya; com si en vosaltres rescnessin les mil veus de Babel, i no la veu harmoniosa d'una convicció, d'una fe, d'un ideal transformat en carn i en sang del vostre propi cos.

Tot just comencem; portem pocs mesos de vida autonòmica, i aquests pocs mesos de vida autonòmica, aquesta petita experiència inicial de la vida autonòmica de Catalunya no és pas per afalagar a ningú. El Govern ha estat inoperant; tant el primer com el segon. Les vostres pròpies dissidències han portat una crisi extraparlamentària, precedent que pot ésser funest en la política quan tot just comença l'autonomia de Catalunya. Perquè fins i tot en el dictamen de la majoria es diu clarament que les crisis de govern s'han de produir aquí dins, car el Govern surt del Parlament i només el Parlament pot dissoldre'l. Després de la crisi de govern extraparlamentària, hi ha hagut un altre procés crític que ens ha obligat a nosaltres, contra la nostra voluntat i contra la voluntat popular, a tenir unes vacances de dos mesos, i no per culpa de la Comissió de Constitució, com bé ho sap el senyor Casanoves, una crisi de fecunditat. En aquest Parlament no s'ha constituït cap Comissió permanent; en aquest Parlament no hi ha una sola ratlla del Govern de Catalunya; ací no hi ha res més que els projectes que ha presentat la minoria socialista. Vol dir això que ja cal preveure des d'ara que tan bon punt haguem aprovat aquest dictamen d'Estatut o de Constitució, haurem de plegar altra vegada, haurem de donar-nos unes altres vacances perquè, materialment, ací no hi haurà res a fer.

LA RESPONSABILITAT DE LA MAJORIA

Jo us crido a reflexió, perquè no solament vosaltres teniu en les vostres mans els destins immediats de Catalunya, sinó que també teniu sobre vosaltres la responsabilitat de tot Espanya. Perquè aquest començament inicial d'autonomia de Catalunya pot ésser el començament efectiu de la federació espanyola. I la ruïna d'aquest començament inicial d'autonomia pot ésser i seria segurament la ruïna de tots els homes que fora de Catalunya aspiren a una federació espanyola.

Nosaltres no ens alegrem d'això. La Unió Socialista de Catalunya no se n'alegra d'això; puix entén que es causa un greu mal a Catalunya i a la causa de llibertat de tota la Península; que s'infereix una greu ferida a tota la política esquerrana que ha seguit fins ara la República. No es pot alegrar d'això perquè vosaltres heu de tenir la responsabilitat de govern i heu de realitzar el vostre programa. Si no fos així, la primera cosa que passaria és que la massa treballadora de Catalunya, que comença a sentir el desig de treballar políticament, se'n desdiria i aleshores ja sabem quina seria la seva posició. La Lliga Regionalista...

Un senyor Diputat d'aquesta minoria interromp: Catalana!...

Company COMORERA: ¿Capitollista?

El mateix senyor Diputat: Catalana, i no de classe!

Company COMORERA: La Lliga Catalana o capitalista, és igual, pot alegrar-se'n perquè l'interès de classe que lla representa i defensa està justament en evitar que es realitzi aquesta revolució. Per això ella interiorment es freja les mans de gust en veure aquesta infecunditat dels inicis de l'autonomia de Catalunya, perquè en el fons el que sempre els ha interessat, no és pas l'autonomia, l'autonomia de Catalunya s'entén; el que els ha interessat sempre és l'autonomia de les seves caixes de cabals.

CRIDA A L'ACCIÓ

Senyor Diputats de la majoria: entenem nosaltres que en començar aquest debat de totalitat res encara no s'ha perdut entre nosaltres, que tot pot refer-se: n'hi ha prou amb que vosaltres relleu el vostre propi programa; n'hi ha prou amb que vosaltres recordeu una mica només les coses que fa pocs dies havíeu dit arreu de Catalunya. El programa de l'Esquerra s'ha de complir perquè és condició indispensable perquè nosaltres poguem complir el nostre programa, i nosaltres us ho recordarem constantment, de paraula o amb projectes, que d'aquesta mena són els projectes que hem presentat fins ara. No són altra cosa que recordatoris d'aquesta petita minoria a aquesta immensa majoria perquè compleixi amb el seu deure.

Jo, malgrat tot, d'aquesta experiència que hem viscut tots, estic plenament segur que vosaltres sabreu complir amb el vostre deure, que us sabreu rectificar a temps, perquè ¿qui no us coneix? ¿Qui no pot llegir la vostra consciència? Jo estic ben segur que si no la totalitat de vosaltres, la immensa majoria esteu dient que jo parlo el vostre llenguatge i estic segur que en un canvi rectificat per vosaltres podrem arribar a una Catalunya que moltes vegades hem descrit tots plegats en els mítings electorals: a una Catalunya més justa, més bella i més humana, on la justícia social no sigui pas una frase de mítings ni una frase de jocs florals, sinó una cosa real, que visqui constantment, una cosa que es pesi i que s'amidi.

Rectificació

Company COMORERA: Per contestar amb poques paraules al senyor Espanya, i començaré per les seves darreres.

Lamento molt que el senyor Espanya hagi recollit les meves paraules finals d'encoratjament amb aquest to polèmic. Ell diu que l'Esquerra ha vingut per governar i així és realment.

Em felicito que la Comissió no tingui un criteri tancat sobre matèries tan capitals

com les que ací hem anat estudiant aquesta tarda. Això em permet esperar que en el curs del debat alguns articles retornaran a la Comissió per venir després a aquest saló més ben redactats.

Diu el senyor Espanya que no hi ha hagut cap renunciament en sentit catalanista pel fet d'haver canviat el títol de «Constitució» pel d'«Estatut Orgànic» perquè, ha dit ell com a argument capitalíssim, tècnicament no hi ha diferència entre Estatut i Constitució. I jo li pregunto al senyor Espanya: Si efectivament no hi ha diferència entre Estatut i Constitució, ¿val la pena de canviar-ho?

Afirma que nosaltres no tenim el dret de plena sobirania (i, efectivament, no el tenim aquest dret), perquè si el tinguéssim, com avui ja està reconegut en Estats Federals, altra cosa s'hauria presentat en aquest projecte de Constitució. Però en Repúbliques Federals ni en Repúbliques Generals, no hi ha plena sobirania en cap part del món. Perquè en unes i altres la plena sobirania està cada vegada més limitada per imposicions de caràcter universal, de manera que, en rigor, els mots «plena sobirania» no tenen cap significació.

Diu també el senyor Espanya que no han comès cap renunciament en el sentit social, perquè la Comissió s'ha vist lligada per unes limitacions legals. Però també el senyor Espanya ha dit altres coses que vénen a demostrar que el que jo deia, era l'encertat: i era que el senyor Espanya indicava que en matèria civil teníem plena sobirania, i si la tenim, ¿com no hem de tenir-la en matèria de la propietat, que és cosa civil?

I si la tenen els Ajuntaments i les Diputacions, ¿com no pot tenir-la la Generalitat de Catalunya, el Govern d'una regió autònoma dins la República espanyola?

El que he sostingut és que, sense afirmar d'una manera categòrica aquest dret del Govern de Catalunya, a considerar en bloc la propietat com a sotmesa a les necessitats socials, dic que sense això tota la resta és literatura, i efectivament ho és perquè sense una amplíssima llibertat de moviment en matèria d'aquesta naturalesa, tota la resta en matèria social serà sempre mesquina i irrealitzable, i en el fons tindrà sempre el mateix esperit que la vella i humiliant caritat cristiana.

M'ha fet un retret pel que he dit en parlar dels Municipis i de les facultats que hom els reconeix en l'article del dictamen i m'ha dit que això era cosa de detall i que seria qüestió de la Llei municipal. Però aleshores, senyor Espanya, si aquest concepte fos exacte, si fos criteri acceptat, no hi hauria més que una solució: reduir l'article a poques paraules. Es a dir, el Parlament farà una llei reconeixent la total autonomia als Municipis. Però si en el mateix article es diu que els Ajuntaments podran fer això i allò altre, aleshores ja no és detall, i aquesta llista d'atribucions que es reconeixen en la Constitució pot ampliar-se segons el concepte que se'n tingui, i m'estranya molt que en aquesta part el senyor Espanya hagi fet aquesta manifestació per quan justament aquesta minoria no ha fet altra cosa que incorporar a l'article l'esperit d'una esmena presentada pel mateix senyor Espanya. De manera que això sol demostra que la raó es troba de la meua part.

Assegura el senyor Espanya que en matèria parlamentària, aquesta és la Constitució més avançada del món...

El Sr. ESPANYA: Tan avançada com la que més ho sigui, he dit.

Company COMORERA: Ha dit la més avançada del món i ja és dir molt perquè el món és molt gran, però jo asseguro al senyor Espanya una cosa, i és que no ha desfet en absolut cap dels meus arguments en aquesta matèria. Perquè jo dic que per l'Estatut, a Catalunya, no hi ha més que un poder: el Parlament; ell diu que pel dictamen, a Catalunya no hi ha més poder que el del Parlament; però hi ha una diferència, i és que reconeix el dret, però no el fet; i nosaltres volem que es tradueixi sempre en els fets tot el que sigui necessari, just. En el projecte que presenta la Comissió se li reco-

neix la plena sobirania, però en els fets se li fa impossible.

El Sr. CASANOVES: S'ha de regular per tal d'establir l'equilibri.

Company COMORERA: Però no regulant-lo d'acord amb els desigs i conveniències de la majoria, per a fer-lo impossible en l'aplicació quan aquesta aplicació sigui justa i necessària i potser patriòtica, en el sentit que vosaltres enteneu per patriotisme.

Es precis que digui, doncs, que les meves argumentacions en els tres aspectes capitals d'aquest problema queden perfectament en peu.

Jo sostinc que la cosa més greu d'aquest projecte és allò que deia, que és un estat psicològic de sometiment, d'inferioritat, o per a dir-ho més exactament, un concepte minimalista de l'Estatut i de les facultats que té avui Catalunya en aquests moments. Quan comença per Catalunya l'aplicació de la seva autonomia, si els homes de govern, i si el partit que governa no tenen un concepte maximalista de l'Estatut i de la seva aplicació, jo asseguro que l'Estatut, que ja està molt retallat, en la lletra, ho serà més en la seva aplicació, i en l'esperit, de manera que ningú no el coneixerà, ni nosaltres, ni...

El Sr. MARTINEZ DOMINGO: Molt bé.

Company COMORERA: Hem de fer de maximalistes i interpretar no solament la lletra de l'Estatut, sinó també l'esperit de la Constitució.

Vosaltres sabeu, i alguns que sou parlamentaris millor que jo, quin fou l'esperit que dominà durant la discussió de l'Estatut a les Corts Constituents de Madrid.

Allà no se'ns varen retallar facultats, drets ni llibertats, pel gust de retallar. Sabeu que en el fons els homes d'esquerra del Parlament de la República imposaren aquestes limitacions i ho feren per la por que aci, a Catalunya, es donés una reculada vers la dreta.

Això ho sabeu bé: es tingué por d'una reculada vers la dreta i per evitar-ho s'assegura un to d'esquerrisme a la República. Però estic convençut que cap home no ha discutit l'Estatut en sentit restrictiu i també estic segur que cap home ens faria un retret si nosaltres per la pròpia voluntat de Catalunya, anéssim més enllà que ells. Aquest és l'esperit de l'Estatut. Si anéssim més enllà tindriem llibertat de moviments.

Deia el senyor Espanya, i el crec, que l'Esquerra està resolta a complir el seu programa. Es això justament el que jo us demanava i em plau que ho veieu així; però em satisfarà més encara que ho feu. Però, ¿com ha de realitzar-se aquest programa, senyor Espanya?

Cal no perdre de vista qüestions importants i entre aquestes que els conceptes i els valors s'han desplaçat completament. Abans l'esquerrisme volia dir una cosa i avui vol dir-ne una altra. Fa molt poc temps que era esquerrista un republicà i parlant de la República s'emportava darrera d'ell les multituds. Fins fa poc, l'esquerrisme polític podia aconseguir victòries parlant de la reivindicació històrica de Catalunya, i de l'Estatut, i també podia aconseguir-ne parlant de les coses de consciència, com la separació de l'Església i l'Estat, i podia aconseguir-ne també parlant de la necessitat de regenerar la família, per mitjà d'una llei de divorci. Tot això podia fer-ho i era substància de tot l'esquerrisme polític d'abans del 12 d'abril, d'abans del 28 de juliol i d'abans del 20 de novembre a Catalunya; però avui no serveix per a fer esquerrisme perquè això són coses realitzades i, per tant, invocar la República, l'Estatut, la regeneració familiar, la llibertat obrera i ciutadana, no emociona avui cap multitud, perquè, com he dit, es tracta de coses realitzades i l'única actitud possible és justament una actitud no esquerrista, sinó conservadora. Fer que això que tenim a les mans no ens ho prengui ningú. Per tant, quina política esquerrista és la que heu de fer vosaltres? Heveu de conservar—i no us queda res més que l'esquerrisme—i anar a realitzar les aspiracions de la classe treballadora de Catalunya, tant del camp com de la ciutat. I en parlar de realitzar els desigs i anhels de la classe treballadora del camp i de la ciutat, jo no tinc pas el mateix criteri

respecte el que ha manifestat el senyor Espanya: pel que fa referència als petits comerciants, perquè, senyors, si ara resulta que el programa revolucionari de l'Esquerra ha d'incloure també en el seu si protector els petits comerciants, aleshores com compagineu això amb el vostre programa cooperatista i com fomentareu el cooperatisme? Són dues coses que no poden conciliar-se.

El Sr. CASANOVES: Es tracta d'un període de transició.

Company COMORERA: La cosa important és acabar amb aquesta transició i anar als fets.

Per a realitzar el vostre programa heu d'anar al camp econòmic, i si no hi aneu, haureu deixat perdre l'hora propícia més plena d'història que ha viscut Catalunya.

Sessió del dia 2 de març de 1933

Discurs del company Fronjosà contra el títol II del dictamen

Company FRONJOSÀ: Quan els meus amics de minoria em designaren per consumir un torn en contra sobre la totalitat del títol II de l'Estatut orgànic de Catalunya, jo vaig dubtar quins havien estat els mòbils que havien induït a aquells a designar-me a mi precisament, que sóc l'element de la Minoria d'Unió Socialista menys preparat en aquestes qüestions. Però amb la intervenció que el senyor Duran i Ventosa ahir va fer referent a la mateixa qüestió, vaig descobrir la broma subtil que els meus companys de Minoria m'havien jugat. Jo, doncs, avui parlaré en nom de la gent indocumentada. Avui jo em plauré en representar-la d'una manera total, sense mixtificacions, i jo us asseguro que després que jo hagi parlat no us en cabrà cap dubte que un dels Diputats que aquí parlen és la representació genuïna, la representació podriem dir feta expressa d'aquells indocumentats que amb tant menyspreu i amb tant de fàstic ahir el senyor Duran i Ventosa parlava.

A l'Estatut que el poble de Catalunya plebiscità, al projecte d'Estatut de Catalunya que la Comissió anomenada en la primera assemblea de la Generalitat va anar a redactar a Núria, hi ha un article — el 8.è — en el qual diu que els drets individuals dels ciutadans seran almenys els que fixarà la Constitució de la República espanyola. En aquest mateix Estatut i en el seu article 30, en el segon paràgraf, es diu: «La Generalitat garantirà també l'absoluta llibertat de creença de consciències», i en l'article 32, en el segon paràgraf, es diu: «La Generalitat es reserva el dret de legislar en matèria social en aquelles qüestions en què la República deixi de fer-ho».

Pel que es desprèn de l'esperit d'aquest redactat, i no analitzant moltes coses més del seu contingut, es veu d'una manera clara que l'Estatut que sortí de Núria prometia al poble de Catalunya unes concepcions, tan en l'ordre polític, com en l'ordre religiós, com en l'ordre social, que no conté pas l'actual Estatut orgànic que ara estem discutint. Aquest Estatut orgànic que ara estem discutint, en el seu títol II, comparat, precisament, amb aquell que el poble votà, no solament és conservador — ahir els senyors de la dreta li trobaven—, sino que és francament reaccionari. Nosaltres podriem parlar d'aquest títol, gairebé en contra de tot el seu articulat. Podriem parlar del concepte de família, del que ahir s'esveraven precisament aquells senyors que, amb un sà costum, abans de contraure matrimoni fan fer els capitols matrimonials. Podriem parlar també d'aquell esverament que tenien aquests senyors en allò que fa referència al mot que aquí es troba a través d'aquest articulat laic. Els esverava que a Catalunya pogués constar en el seu Estatut intern, que l'ensenyament era gratuït, obligatori i laic. Però, què és, senyors, l'ensenyament laic que els esvera tant? Si no és res, precisament, l'ensenyament laic. Si nosaltres que no som tolerants en matèria religiosa i que creiem, com Lenin, que la religió és l'opi del poble, opinem que no era això el que procedia, sino una anul·lació persistent i sistemàtica de totes les religions que a través de llargs segles han tingut oprimi-

da tota la humanitat. Això és el menys que es pot consignar avui per part d'aquells que tenen consciència dels fets. Aquest mot, que no diu res, vol dir que l'ensenyança estarà desprovista de tota característica religiosa; el menys que es pot dir en aquest ordre de coses i el mínim pel qual nosaltres podem passar en aquest concepte.

Una altra de les coses que esborronaven, és aquest famós article ter que diu que el Govern de la Generalitat garantirà en tot el que sigui de la seva competència l'efectivitat del compliment de les Lleis laiques i socials de la República. Precisament el Parlament de la República, en l'actualitat, està discutint la llei de Congregacions religioses. Aquesta Llei, en comptes de presentar-se al Parlament ara a la deliberació dels senyors Diputats, allò que primerament havia de fer el Govern de la República — com en altres Lleis que després s'han presentat i s'han aprovat, com la llei de Reforma Agrària, l'Estatut de Catalunya, etc. — era imposar-la per Decret a les 24 hores d'haver-se possessionat del Govern, i després sotmetre-la a l'aprovació del Parlament, per si l'aprovava, bé i si no l'aprovava, ja restava aprovada. (Rialles.) Però, senyors Diputats, de què se'ls priva en el fons a aquests senyors? Quina extorsió se'ls fa a les seves consciències a aquests senyors? El qui vulgui que els seus fills rebin una ensenyança religiosa, podrà proporcionar-los-hi igualment. Ah! Però és que les dretes en relació als fills no creuen solament que tenen deures i drets, sino que pensen i creuen que tenen una propietat, perquè les dretes veuen totes les coses a través del concepte de la propietat.

Per altra banda, aquesta prescripció que determina que la Generalitat farà respectar les Lleis laiques de la República, a nosaltres com a treballadors ens interessa d'una manera extraordinària. No ignorem que en els convents, tant en els habitats per homes com per dones, es fan treballs que representen una gran competència per a la indústria privada. Jo em permeto referir-me concretament en aquest moment a un centre religiós que en plena Barcelona, en el districte de Sarrià, el convent dels Salesians, amb el qual els metal·lúrgics hi tenen un centre que els fa la competència. ¿Hi haurà algú que cregui injust que als salesians i altres convents se'ls prohibeixi de fer una competència irregular a la indústria privada? Per altra banda cal considerar que si aquest regne no és el seu, han de menar exciusivament la seva vida, puix ja trobaran la compensació. Però el fer-nos una competència tan irregular en aquest pla és francament criminal i intolerable; si aquesta competència fos en bona llei, si aquesta competència la fessin lluitant i treballant en igualtat de condicions, aleshores potser fóra cosa d'estudiar-ho i de pensar la qüestió abans de prendre un acord; però es dona el cas que la totalitat dels obrers que treballen en aquests convents o en aquests centres; la totalitat — no una part petita ni una part grossa —, la totalitat deixa de percebre salaris. El salari és l'exponent característic, el treball és la renda del treball. És clar que si per una banda es veuen exclosos de les contribucions que la indústria privada ve obligada a pagar i per un altre costat no paguen salaris, és evident que aquesta gent resta d'una manera franca fora de la llei. Nosaltres tenim una concepció especial d'aquesta i altres coses; no serà la concepció dels juristes o dels savis, però és una concepció dels valors de la humanitat, que entenem que pot acceptar-se tant com la concepció d'aquells.

Hi ha encara un altre concepte que ens ha mogut a presentar aquest vot particular. No podem transigir amb aquest concepte irredutit, insubstancial, en què resta aquí consignat allò que fa referència a l'exercici del dret de la propietat. En l'article novè es diu que l'exercici del dret de la propietat s'ha d'inspirar en l'interès social i que la Generalitat l'empara i l'aferma en allò que serveixi aquesta finalitat. I això, francament, a criteri nostre, equival a no dir res. Això és donar-nos garces per perdus. En aquest terreny plantejades les coses, no s'atén en el més mínim a allò que pugui representar una finalitat social, doncs la propietat ja la

compleix ara en certa manera aquesta finalitat. És evident que vivim en un règim de societat que prescriu que el treballador ha de cobrar un salari i per tant la propietat ja exerceix ara una funció social i es pot dir que a través dels temps, mentre hi ha-gin explotats i explotadors es cobri i es pagui un salari, la propietat està complint una funció social. Per tant, com que ja la compleix, la Generalitat consigna d'una manera clara i concloent que l'aferma i l'empara. Per això nosaltres no podem passar-hi. Nosaltres varem dir al poble de Catalunya que anàvem a donar un valor nou a les coses i un nou valor als homes; que anàvem a establir un nou concepte dels homes i de les coses. I com que nosaltres sabem que el concepte que hom té de les coses i dels homes és format a través del concepte de la propietat, nosaltres mentre respectem, mentre salvaguardem, mentre emparem aquest principi de la propietat privada, no podem donar un nou concepte a les coses i als homes. Per aquestes raons, nosaltres anunciem que en aquesta qüestió estem disposats a renyir totes aquelles batalles que el reglament de la Cambra ens permeti.

I encara hi ha un altre aspecte de la qüestió que és francament parcial. Perquè, o si no com s'explica que la Comissió hagi emparat i hagi afermat amb aquesta força i energia la propietat privada, quan en canvi no s'aferma ni es garanteix el dret al treball? Aquí es diu que es té el deure de treballar. Això ja ho sabem. Però el dret a treballar quan arriba el cas que un treballador resti sense treball, en atur forçós, es garanteix? Això seria l'altra línia de la regla, però aquí no resta consignada. Aquí el dret de treballar per damunt de les contingències que puguin presentar-se no s'aferma de cap manera. Per tant, aquest aspecte és francament parcial. Amb allò dit en aquest aspecte, ja n'hi ha prou.

A la fi nosaltres no fem més que recollir l'article 43 de la Constitució i proposar-lo perquè s'adapti a la Constitució interna de Catalunya. Aquest article d'aquesta mateixa Constitució que els homes d'Esquerra Republicana de Catalunya han votat en el Parlament de la República i així comprendreu que no us demanem res extraordinari. Però a aquest respecte, jo he de dir-vos que heu de prescindir que es digui que imitem o no imitem. Avui es retreu com argument, que imitem la Constitució; demà s'arribarà a la conclusió, per part d'aquests elements que avui així parlen, que qualsevol propòsit o intent és anticonstitucional, i per tant no podem fer això o allò, doncs segons les circumstàncies esgrimiran un argument; el que més convingui segons cada moment determinat. Per tant, no us heu d'enternir massa ni us han de convèncer massa aquests arguments ni aquestes posicions, que jo que no sóc home molt versat en aquestes assemblees, ja començo a comprendre que és un argument groller i elemental.

No escolteu tampoc suggestions revisionistes, però aquestes no les podreu evitar. Nosaltres hem d'ésser-ho sincerament des de l'endemà mateix d'haver votat l'Estatut Orgànic de Catalunya; ho serem automàticament ja que hem de considerar que no s'ha fet una llei bàsica pels segles dels segles. No podem renunciar, doncs, a la revisió i a la revocació d'allò establert aquí. Mentre la propietat privada graviti en la forma que ho està en aquest projecte, nosaltres serem sempre revisionistes, malgrat que en aquests moments ens creiem obligats per un deure de convivència ciutadana a haver-lo de votar.

No creieu tampoc en aquesta apel·lació que se us fa a la solidaritat catalana. No, aquells que visqueren l'any 18 quan la vaga de la «Canadenca» i els que veieren que en aquella vaga tot el poble es sumava a les demandes dels vaguistes; els que veieren que a les deu del matí els comitès de la Local i els de vaga acordaven la mateixa i a les dotze era un fet; els que veieren que en el dia següent els senyors de la dreta sortien al carrer amb carrabines defensant els interessos d'una companyia estrangera; als que veiérem tot això no ens poder parlar de solidaritat catalana i menys després de certs manifestos i del fet que després d'haver passat el Borbó per Barcelona dient-nos que

era descendent dels Felips, trobaren encara manera d'ajudar-lo. Per tant, no parlem de la solidaritat catalana, perquè nosaltres, per raó dels fets no hi creiem i per raons de classe, ens repugna. Si escolteu les suggerències de les dretes, allà vosaltres. La vostra consciència ja us dirà si heu complert amb el poble allò que li prometéreu el mes de novembre.

Rectificació

Company FRONJOSA: Jo no sé — ja m'ho diran si vaig equivocat — si la regulació del dret de propietat és una funció que pertany al Codi civil. Aleshores, si sobre aquesta matèria té la Generalitat facultats totals, no sé quines són aquestes preocupacions en acceptar que aquesta proposició, que aquest vot particular nostre, resti consignat en l'Estatut Interior de Catalunya. Perquè, senyors Diputats, ni que demanés l'abolició de la propietat privada! Si no la demanem pas; si no és socialista, el que proposem nosaltres; és francament reformista, i algun dia potser els companys encara ens ho tiraran en cara. Perquè tingueu en compte que hi ha un article de la Constitució de la República que el senyor Azaña està cansat de dir i repetir que no té res de socialista, en el qual es diu: «La propiedad de toda clase de bienes podrá ser objeto de expropiación forzosa por causa de utilidad social, mediante adecuada indemnización a menos que disponga otra cosa una Ley aprobada por los votos de la mayoría absoluta de las Cortes.» I nosaltres diem: «La propietat privada podrà ésser expropiada o socialitzada per causes d'utilitat social, mitjançant indemnització, si no acorda el contrari el Parlament per majoria absoluta dels Diputats nomenats per a llurs càrrecs.» És a dir, que això és essencial, és el dret dels altres no posem ni una coma més ni un concepte més; no hi posem res. Es agafar l'article constitucional burges, francament burges, no socialista, d'un partit d'esquerra, propi d'un partit d'esquerra, i portar-lo en el nostre Estatut Interior de Catalunya. Però a mi m'estranya — encara que jo ja sé, segons l'adagi castellà que «una cosa es predicar y otra iar trigo» i també comprenc les dificultats que hi ha en el Govern —, que abans jo vaig sentir més d'una vegada, en companys estimats de l'Esquerra Republicana de Catalunya, que s'anava a resoldre el problema social. Això ho havia sentit a dir vint, quaranta vegades, que l'Esquerra anava a resoldre el problema social. Jo no us demano que resolgueu el problema social, perquè aleshores jo em convertiria en un benefici que us demanaria un impossible. Jo impossibles no en demano. Però s'arribà a tant, que inclús dèieu: «Resoldrem el problema social i anirem a cercar els diners allí on siguin.» Això, potser Ascaso o Durutti podrien afirmar-ho, però jo no em veig en cor d'afirmar-ho. Jo no demano que resolgueu el problema social ni que cerqueu els diners allà on siguin; us demano que accepteu un article de la Constitució en el qual tots vosaltres i nosaltres estem d'acord i que els vostres homes i els nostres homes han convingut i que tota vegada que forma part de la ideologia republicana burgesa, no és tan inacceptable. Per altra banda, jo he dit al senyor Andreu que jo hagués pogut impugnar tot aquest article, però que nosaltres creiem precisament

que en l'article que no hi podem transigir, que no hi transigirem — encara que derrotar-nos ja és vèncer-nos, naturalment —, però que nosaltres no podem transigir, és precisament en aquest concepte tènue i petit burges que un dia poguem arribar a expropiar els béns d'un senyor que no faci res i ens puguin servir no per utilitat social, sinó per a cedir-los a la collectivitat.

Sessió del dia 7 de març de 1933

L'esperit cooperatiu

Intervenció dels companys Ruiz Ponseti, Fronjosà i Serra i Moret en la discussió de l'article 13 del dictamen

Company RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats. Dues paraules per defensar en general l'article 13 de l'articulat tal com ve redactat, i ensems per a suggerir una petita reforma que nosaltres proposem a darrera hora, en forma d'esmena verbal, que si la majoria de la Comissió no hi té inconvenient, podria passar a la Comissió per la redacció o aprovar-la ara si ho creu més oportú. Comença aquest article dient: «El treball en totes les seves formes és un deure social.» Nosaltres en discutir aquest article dintre de la Comissió, no ens fixarem bé que, segons el nostre criteri, restava incomplet; de manera que va ésser per una omisió que nosaltres no presentàrem allí l'esmena que ara presentem. Aquest concepte que el treball és un deure social entra perfectament dintre Però a més del deure que té l'individu vers la collectivitat, hi ha un deure que és tan important com aquest, que és el que té la collectivitat vers l'individu. És a dir, l'individu té un deure de treballar, però també té un dret a treballar. I precisament avui estem en uns moments en els quals és molt més difícil exercir aquest dret que no pas exercir el deure del treball. Jo no he d'assenyalar aquí la importància gran que té aquesta suggerència que donem en aquests moments; per això no tenim cap inconvenient en què passi a la Comissió aquest article, per veure com ha d'ésser reglamentat o com s'ha d'incorporar al dictamen aquest concepte que nosaltres creiem essencial que figuri en la nostra Constitució; és a dir, que sigui reconegut el deure de la collectivitat, el deure de la Generalitat, de proporcionar treball a l'individu que estigui en condicions i amb salut per treballar. Aquesta és la petita reforma que parlava que proposaria.

I ara, em permetreu dues paraules per rebutjar els conceptes, que jo considero absolutament anacrònics, propis d'un segle enrera, emesos aquí pel senyor Ventosa i Calvell en parlar del cooperativisme. Crec que la forma en què ve redactat l'article 13, és la forma més modesta que es podia adoptar, dintre de la nostra Constitució, per indicar el deure que té la Generalitat d'impulsar, de suportar aquesta forma — diem-ne relativament nova d'economia social — que és el cooperativisme.

Creiem que és un deure el cooperativisme, tant en l'aspecte del consum com en la forma de la producció, i en totes les formes que sigui. La Generalitat ha de protegir-lo: digne d'aquestes formes de protecció, pot ésser la més ínfima, és aquesta forma d'exempció d'impostos, encara que això per alguns pugui representar una competència deslleial vers els comerciants privats. Però nosaltres creiem que aquesta forma tan tímida, tan modesta de la collectivització de la riquesa, és el mínim que pot fer la Generalitat per enquirir formes noves dintre de l'economia; és possiblement la forma més suau de passar d'aquesta economia rígida privada a una forma modestíssima de collectivització de la riquesa.

Afirmava el senyor Ventosa que les cooperatives de producció han demostrat el seu fracàs a tot arreu que s'han implanta; i jo em permeto discrepar molt d'aquesta tesi. Només vull senyalar — i tingui's en compte

▲▲▲▲▲

Cooperativa Obrera d'Arts Gràfiques

Impresos comercials
i de Fantasia
Edicions - Relligatges
Llibres ratllats
Cartonatges per a fotografies

ROSSELLÓ, 84   Telèfon 35490
(entre Borrell i Viladomat)   **Barcelona**

▼▼▼▼▼

que no puc senyalar en aquests moments dades concretes perquè no tinc a mà estadístiques — l'ocorregut en ordre als casos de les «Guildes» de construcció organitzades a França, que portaren a cap la reconstrucció de les regions devastades durant la guerra en un moment en què els empresaris, els constructors privats volien aprofitar-se desmesuradament de l'ocasió que se'ls hi presentava a l'haver-se de procedir amb aquella rapidesa que l'Estat francès desitjava imprimir a la reconstrucció.

Hi ha moltíssims casos en què les cooperatives de producció quan estan organitzades reament han triomfat d'una manera brillant, i creiem que la Generalitat té el deure d'ajudar amb totes les seves forces el cooperativisme de producció a la nostra terra per a emancipar, encara que sigui tímidament, els treballadors d'aquest cranc d'empresaris que és el cranc que es va apoderant lentament de la nostra economia.

Respecte el cooperativisme de consum, si bé en la nostra terra, en general, el cooperativisme de consum ha arribat a unes direccions que nosaltres creiem absolutament equivocades, el cert és que es poden modificar aquestes directrius i es pot imitar allò fet en altres països on el cooperativisme de consum ha constituït una millora indubtable en tot el règim de comerç, principalment en el que fa referència a la petita distribució.

Es evident que el fet que la Generalitat presti el seu suport a les cooperatives de producció pot desitjar la ruïna d'aquests comerciants privats, però nosaltres entenem que precisament és de desitjar la ruïna d'aquests comerciants privats, sempre que l'economia d'aquests comerciants privats es fonamenti en l'exploitació de la col·lectivitat o de la massa obrera. I si els consumidors poden aconseguir una millora, és l'evolució que la Generalitat, com a representant de la col·lectivitat, té el deure d'emancipar els consumidors i té el deure de procurar que s'arriïn el més aviat possible (Rialles) aquests comerciants privats que constitueixen una nosa per a la col·lectivitat.

No he de dir més sinó insistir en el primer prec de què es vegi la manera d'interpretar aquests deures que, imitant el senyor Arnau, considero com un deure sagrat per a la col·lectivitat el de garantir el dret al treball.

.....
Company FRONJOSA: Senyors Diputats: jo m'esborrono en pensar si en aquesta Cambra en comptes d'haver-hi un partit d'esquerra burgesa en majoria hi fossin en majoria els senyors de la Lliga Catalana. M'espanta de com sortiria aquest Estatut orgànic de Catalunya, que ja va sortir tan migradet i tan pobret. (Rialles.) Si aquests senyors poguessin imposar les seves idees i els seus sentiments, fóra allò de dir el que va dir el senyor Ventosa i Calvell en un miting o conferència donat a Gràcia, o sigui que els treballadors haurien d'emigrar de Catalunya. A mi, el que m'estranya és que persones que sembla han d'ésser cultes i han de viure o haurien de viure a to amb la consciència dels temps, ens portin uns pensaments i unes idees tan anacròniques que a tot arreu d'Europa s'han retirat ja de la circulació.

Pel que fa referència als companys comunistes, ideològicament estem completament d'acord. On comencem a venir les diferències no és en els seus principis ideològics, sinó en els procediments que s'han adoptat per portar-los a la realitat; és aquí on nosaltres discrepem.

I bé; parlava el senyor Ventosa i Calvell dels fracassos del cooperativisme, i a mi m'estranya que en aquest moment que estem vivint el fracàs del feudalisme industrial; en aquests moments que l'industrialisme burgès és incapaç d'assimilar el que les ciències aplicades fan possible per la producció de la riquesa; en aquests moments que l'industrialisme burgès ha llançat trenta milions de treballadors al món sense cobrir un salari, que és la renda del treball i les possibilitats de la seva vida; davant d'aquest fracàs tan ostensible, tan reconegut per tots els homes d'un mitjà sentit comú, siguin d'un camp ideològic, siguin d'un altre, m'estranya que pugui parlar-se del fracàs del cooperativisme en aquests moments en

què arreu d'Europa, de l'Europa civilitzada, pren un increment com no havia tingut mai.

Però si en algun lloc no es pot parlar del fracàs del cooperativisme és — com deia el nostre estimat amic senyor Rovira i Virgili — a Catalunya. Jo voldria que el senyor Ventosa i Calvell em posés de manifest algun fracàs en l'ordre de les cooperatives de consum, o, en canvi, li podria esmentar almenys quatre o cinc cooperatives de consum que constitueixen un orgull per al proletariat de Catalunya; i en l'ordre de cooperatives de producció cal considerar que a part de les dificultats de constitució i encarrilament hi ha la que deriva de la tècnica, que moltes vegades els treballadors no troben, perquè els tècnics capacitats que podrien fer caminar la indústria s'esveren i no hi aporten la seva experiència.

En les Cooperatives on s'ha trobat un tècnic prou entusiasta i prou altruista per a col·laborar a l'obra dels treballadors, el triomf ha estat total.

Jo podria parlar d'una cooperativa de producció del vidre que hi ha a Mataró i que constitueix un exemple. També podria parlar d'altres cooperatives de l'art d'imprimir, de matèries alimentoses i d'una sèrie de cooperatives de producció que no són pas un fracàs, sinó que són unes de les cooperatives que aporten elements indispensables industrials, tècnics i en altres aspectes. En resum: les cooperatives que han disposat d'una base seriosa i racional, no solament no han passat pel fracàs sinó que, pel contrari, cada dia donen més la sensació de grans possibilitats.

Evidentment, evidentment que aquelles cooperatives, tant les de consum com les de producció, són un perill per als elements que no volen canviar: tanquem nosaltres les portes a les possibilitats d'una evolució transformadora, tanquem les portes al proletariat per tal que aconseguixi aquestes possibilitats, mes aleshores no us queixeu si el proletariat adopta possibilitats en un terreny de violència.

Tingueu en compte que la societat capitalista no garanteix a l'obrer el seu mínim de vida, ja que hi ha trenta milions d'obres que he dit abans, que no cobren salari, no tenen garantit el seu mitjà de vida i per tant és precis cercar una vàlvula de sortida i de seguretat a les passions i a les violències on poden arribar aquests homes. Per tant, penso que és una mesura beneficiosa de govern el donar les possibilitats d'ordre econòmic per a substituir aquest règim injust que vivim per un altre més humà i més digne.

A mi m'espanta el veure com és possible que avui hi hagi qui protesti d'aquesta modesta consigna que es fa del cooperativisme a l'Estatut Orgànic de Catalunya, quan en l'article 45 de la Constitució es reconeix la facultat, el dret dels treballadors per a controlar les indústries. Si nosaltres haguéssim arribat a consignar això en l'Estatut, hauria estat qüestió de tapar-nos les orelles davant l'oposició d'aquesta Minoria. (Assenyalant la Minoria de la Lliga Catalana.)

Jo crec que davant del fracàs de la societat capitalista, allò més elemental que pot fer tot Govern, és preparar aquells organismes que facilitin el traspass fatal d'una concepció puix encara que no vull monopolitzar el pervindre en el sentit de dir si es tractarà de comunisme o de socialisme, he de reconèixer que ha d'ésser més humana i més justa que la que vivim; i repeteixo que és una tasca de bon govern donar els elements que la societat capitalista no sap què fer-ne per inservibles.

.....
Company SERRA I MORET: Senyors Diputats: Sense que defugui en el més mínim les darreres conseqüències, que ja els meus companys han anunciat, d'aquest apartat de l'article que s'està discutint, jo vull tranquil·litzar al senyor Ventosa i Calvell respecte l'amplitud que ell dona a aquesta afirmació que ell veu en aquest article. Perquè l'Esquerra Republicana de Catalunya pot dir que propulsarà el cooperativisme sense adscriure's totalment els seus principis, per mol-

tíssimes raons que coneix molt bé el senyor Ventosa i Calvell, que ha estat governant, i, encara que de tendències oposades a les nostres, sap molt bé les finalitats socials que persegueixen els diversos organismes que concorren en la formació de l'Estat i coneix molt bé l'eficàcia de cada un d'ells dintre de l'organització general d'aquest Estat, i sap molt bé el senyor Ventosa i Calvell el gran efecte, no solament en el sentit propulsor de les nostres idees, sinó en el sentit propulsor de l'economia general de cada poble que han tingut a tot arreu del món les organitzacions cooperativistes que s'han establert a tot l'Occident d'Europa, i en gran part d'Amèrica. No solament han triomfat com ell posava en dubte, sinó que han triomfat plenament en molts països i en molts països han representat la resurrecció de l'economia nacional. Coneix probablement el senyor Ventosa i Calvell l'exemple de Dinamarca, país que ara com ara està regit per un Govern socialista, però que encara no ha adoptat els principis socials.

El senyor VENTOSA: Es de l'única manera que poden actuar els Governos socialistes.

Company SERRA I MORET: Els socialistes actuen d'aquesta manera perquè saben, senyor Ventosa i Calvell, que no s'improvisa cap règim i que ni el règim capitalista ha nascut espontàniament ni ha de néixer espontàniament enlloc el règim socialista, sinó que representa una evolució total i general de la societat en el seu sentit orgànic i sobretot en la profunditat del seu pensament. Dinamarca, com sap el senyor Ventosa i Calvell, és un país que deu la seva resurrecció econòmica al cooperativisme; el mateix passa a Noruega, en una gran escala; passa també a Anglaterra, en una gran escala. No és gaire més que jo estava a les cooperatives de producció d'Anglaterra, a les cooperatives al major, que l'any passat han venut per la quantitat de 4.000 milions de pessetes dels seus productors propis, del que han fabricat les seves fàbriques, que han transportat els seus vaixells, que han produït els seus camps d'experimentació i exportació agrícola. Això és un triomf, senyor Ventosa i Calvell, que si no fos del socialisme seria del fons humà que nosaltres hem de tenir encara que no siguem socialistes. Es precis que nosaltres volgüem l'aixecament de les classes humils, que se'n diu aquí, de les classes desvalgudes econòmicament, i és precis que he volgüem vosaltres i és precis que accepteu qualsevol solució que es presenti per tal que aquestes classes s'elevin de categoria i de nivell. Res més eficaç que la cooperació i el mutualisme; res més pedagògic, res més educador, res més eficient per a portar a aquestes classes a un nivell superior; que no sereu vosaltres que devallareu a ells, sinó que seran ells que s'acostaran a vosaltres. I crec que aquesta solució pot constar, si no d'una manera categòrica i taxativa, en la Constitució, pot constar-hi sense que l'Esquerra Republicana de Catalunya n'hagi de tenir cap escrúpol i sense que n'hagi d'acceptar les conseqüències finals que nosaltres donem a aquest principi en la seva expressió i en el seu contingut. Crec que ells poden dir amb tota sinceritat, amb tota efusió, que desitgen protegir el règim cooperativista pel seu sentir profundament educatiu, per la gran eficàcia que té en la Constitució de tots els Estats moderns, perquè eleva les masses proletàries de nivell i, sobretot, perquè l'Estat pot esperar moltíssim d'aquestes organitzacions que són el primer pas per a l'evolució que nosaltres aspirem i que són al mateix temps la millor preparació mental i pedagògica de tots aquests treballadors privats, més que res del menjar espiritual i intel·lectual, que és el que més ells anhelan i que més necessiten i el que tots plegats, nosaltres i vosaltres, hem d'intentar donar-los. (Molt bé!, en els bancs de la Majoria i de la Minoria de la Unió Socialista.)